

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА

ЗВІТ
РЕКТОРА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С.МАКАРЕНКА
ЛЯННОГО ЮРІЯ ОЛЕГОВИЧА
ЗА 2016 РІК

СУМИ - 2016

З М І С Т

I.	ВСТУП.....	3
II.	СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені А.С.МАКАРЕНКА у 2017 році.....	6
III.	ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УНІВЕРСИТЕТУ.....	7
IV.	КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА....	14
V.	ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ.....	16
VI.	ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА ТА ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКА ПІДГОТОВКА.....	22
VII.	НАКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	24
VIII.	МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ.....	31
IX.	ПЕРЕВІРКА УНІВЕРСИТЕТУ ДЕРЖАВНОЮ ІНСПЕКЦІЄЮ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ.....	33
X.	ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ.....	34
XI.	ВИХОВНА І СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	36
XII.	РОБОТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ.....	44
XIII.	СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА.....	46
XIV.	ПЛАТНІ ПОСЛУГИ, ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ.....	53
XV.	ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	60
	ДОДАТКИ.....	63

І. В С Т У П

Звітуючи про виконання умов контракту з Міністерством освіти і науки України від 17 листопада 2015 року № І-86 доповідаю, що управління в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України, поєднання засад колегіальності та єдності ухвалення рішень. Найважливіші питання життєдіяльності університету, відповідно до вимог Статуту, обговорюються та ухвалюються на Конференції трудового колективу, засіданнях вченої ради університету, ректорату, наглядової ради, вчених рад навчально-наукових інститутів, факультетів, на засіданнях кафедр.

У звітний період колектив університету присвятив свою роботу виконанню основних положень Стратегічного плану-концепції інноваційного розвитку Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка на 2011-2020рр., що спрямована на покращення якості освітніх послуг та складу науково-педагогічних кадрів, підвищення ролі наукових досліджень у навчальному процесі, зростання ролі Ради молодих учених по залученню талановитої студентської молоді до фундаментальних наукових досліджень, підвищення ролі студентського самоврядування. покращення фінансової дисципліни та ощадливого використання матеріальних ресурсів.

Діяльність Університету, підпорядкована головній меті: перетворенню Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка в сучасний європейський університет зі збереженням здобутків і розвитком найкращих національних академічних традицій, удосконалення освітніх і науково-дослідних процесів, використання найширшого спектру нових педагогічних методів, нових економічних та організаційно-адміністративних механізмів їх функціонування, розробку нових технологій поєднання теорії й практики.

До сучасного Університету висуваються такі вимоги:

– це **науковий** заклад, який дає можливість займатися як теоретичними, так і прикладними дослідженнями, а також здійснювати підготовку викладачів;

– Університет має бути не тільки місцем, де можна здобути професійну підготовку високого рівня, яка б поєднувала набуті знання й навички з програмами та змістом освіти, що перебувають у процесі постійної адаптації до потреб життя, а й **соціальним інститутом**, до компетенції якого належить створення організаційно-кадрових передумов для ефективного розвитку ринку праці та освітніх послуг;

– **сучасний** Університет має виконувати функції партнера в сфері

міжнародної співпраці, що дозволило б забезпечити обмін викладачами та студентами і дало б можливість поширювати найбільш досконалі методи викладання.

Колектив університету у 2016 році працював над:

- **створенням програми розвитку Університету**, яка включає програми розвитку факультетів, затверджених на Конференції трудового колективу університету, та програми розвитку і плану дій інших наукових і науково-освітніх підрозділів Університету до 2020 року;

- **забезпеченням фундаментальних принципів університетського життя** – дотримання Конституції України, законів України, Статуту Університету, повага до державної символіки України, сповідування автономії Університету, збереження та розвиток української мови, культури, освіти, науки та традицій нашого народу;

- **впровадженням державно-громадського принципу управління** Університетом, що забезпечить динамічний розвиток і ритмічність університетського життя: передбачає активну співпрацю та взаємодію з державними, місцевими органами влади, громадськими організаціями, об'єднаннями роботодавців, загальноосвітніми навчальними закладами, університетами та академічними спільнотами Сумщини, України та інших держав;

- **розвитком академічного середовища**, в якому повинні панувати високий професіоналізм, відповідальність за виконання своїх професійних обов'язків, підзвітність, взаємоповага, толерантність, шанування гідності кожної людини та її індивідуальної свободи.

Перспективними напрямками діяльності Університету у 2016 році були:

- науково-методичне й організаційне забезпечення розвитку підготовки фахівців всіх напрямів та спеціальностей;

- посилення наукового потенціалу з метою поглиблення інтеграції науково-дослідної, навчальної та інноваційної діяльності, а також розвитку пріоритетних напрямів університетських досліджень у освітній галузі знань згідно з вимогами сучасної світової науки і суспільних запитів;

- створення сучасного електронного навчально-наукового середовища Університету, впровадження автоматизованої системи управління навчально-виховним процесом на основі автоматизації інформаційних потоків з метою забезпечення необхідних та достатніх умов формування ІКТ-компетентності студентів та викладачів;

- формування професійно-особистісних якостей майбутніх фахівців у відповідності до вимог інформаційного суспільства та сучасного ринку праці;

- інтеграція Університету у міжнародний простір вищої освіти; входження та активна участь у діяльності європейських та міжнародних фахових асоціацій; залучення зарубіжних професорів до навчального процесу та стажування студентів і викладачів Університету за кордоном.

2016 рік для нашої країни, колективу університету, кожного з нас був складним, суперечливим і тривожним. В умовах напруженої суспільно-політичної ситуації колектив університету продемонстрував свою єдність і толерантність.

Висловлюю вдячність усім за сумлінну працю, професіоналізм і наполегливість у формуванні інтелектуального майбутнього нашої країни та позитивного іміджу університету.

Сьогодні університет є потужним осередком освіти й науки, здобутки якого презентовані на національному та міжнародному рівнях.

У грудні 2016 року Університет відсвяткував свою 92-річницю. За багаторічну сумлінну працю, професіоналізм та значний внесок у розвиток освіти і науки України та університету, виховання молодого покоління у душі патріотизму і любові до України науково-педагогічні працівники, співробітники та студентська молодь нагороджені державними, регіональними та університетськими нагородами.

Керуючись законами України, наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, іншими нормативно-розпорядчими документами у галузі освіти, Статутом університету, Колективним договором між адміністрацією та виборним органом профспілкової організації Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка ректор у межах наданих йому повноважень організував діяльність університету щодо:

- провадження освітньої діяльності відповідно до державних стандартів вищої освіти;
- виконання державного замовлення та угод на підготовку фахівців з вищою освітою;
- провадження наукової діяльності шляхом здійснення наукових досліджень та забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації;
- забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;
- формування особистості майбутніх педагогічних кадрів;
- налагодження міжнародних зв'язків і провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури;
- вивчення попиту на фахівців на ринку праці та сприяння

працевлаштуванню випускників тощо.

II. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ТА ПРІОРІТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені А.С. МАКАРЕНКА у 2017 році

Пріоритетними у 2017 році для університету є:

- **Імплементация положень Закону України «Про вищу освіту»** - удосконалення системи внутрішнього управління Університету, розширення автономії, формування нової освітньої політики, інноваційність та європейська інтеграція через створення європейського Університету за стилем, технологіями, якістю наукових та освітніх послуг, відповідального перед державою та суспільством, загальнонаціонального за змістом і рівнем діяльності; розвиток студентського самоврядування та напрацювання стратегії розвитку органів студентського самоврядування;
- **Забезпечення фундаментальних принципів університетського життя** – дотримання Конституції України, законів України, Статуту Університету, Колективного договору, Положень організації освітньої діяльності Університету, повага до державної символіки України, сповідування автономії Університету, збереження та розвиток української мови, культури, освіти, науки та традицій нашого народу;
- **Впровадження державно-громадського принципу управління та розвиток академічного середовища** - співпраця та взаємодія з державними та місцевими органами влади, громадськими організаціями, університетами та навчально-академічними спільнотами Сумщини та України; високий професіоналізм, відповідальність за виконання своїх професійних обов'язків, корпоративність, взаємоповага, толерантність, шанування гідності кожної людини та її індивідуальної свободи;
- **Система заходів щодо впровадження стандартів якості освіти** – забезпечення наступності та розвивального характеру навчання, гармонійного поєднання інтегративності, варіативності та індивідуалізації змісту та форм освіти; задоволення потреб особистості в інтелектуальному, культурному та духовному розвитку в здобутті вищої освіти і кваліфікації;
- **Удосконалення навчально-професійної підготовки** майбутніх фахівців освіти, упровадження нового її змісту та сучасних технологій навчання, а також утвердження особистісно-зорієнтованої моделі навчання й виховання студентів за рахунок посилення наукової складової освітнього процесу та впровадження інноваційних технологій, підбір якісного викладацького складу; діагностика якості вищої освіти через визначення

стандартизованих методик, які призначені для кількісного та якісного оцінювання досягнутого студентом рівня сформованості знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних та громадянських якостей; організація діагностики якості підготовки фахівця (державна атестація);

- **Науково-дослідна робота:** створення високорейтингового Університету, де наукова діяльність є головною домінантою розвитку, якому притаманні органічна єдність наукового і навчального процесу, єдність фундаментальності та фаховості освіти; проведення роботи щодо представлення видавництв університету у світовій системі наукових комунікацій, зокрема у наукометричній базі даних SCOPUS видавництва Elsevier та збірниках рефератів з психолого-педагогічних наук англійською мовою; проведення серії наукових форумів «Місія вчителя та його підготовка в умовах глобалізаційних змін в комунікативному середовищі людства»; забезпечення умов для покращання творчої активності студентів, аспірантів та докторантів в університеті, залучення їх до проектної наукової діяльності щодо вирішення актуальних регіональних освітніх проблем на рівні дипломних, магістерських та дисертаційних робіт;

- **Європеїзація та інтернаціоналізація діяльності Університету** – мобільність викладачів і студентів; розширення рамок наукового пошуку в європейському та світовому вимірі; участь викладачів та студентів університету у міжнародних програмах та проектах, а також навчання і стажування в провідних вищих навчальних закладах Європи і світу; розширення культурних горизонтів; обмін здобутками в галузі вищої освіти з провідними вищими навчальними закладами України та європейських країн; вплив євроінтеграційних процесів на якість освітньої діяльності в Університеті.

III. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УНІВЕРСИТЕТУ

Історія педагогічного університету розпочинається з 1924 року, коли відбулося відкриття Сумських вищих учительських курсів. У процесі удосконалення та розвитку в 1933 році навчальний заклад реорганізували в Сумський державний педагогічний інститут, якому в 1957 р. присвоєно звання видатного педагога А.С. Макаренка. У жовтні 1999 року за Постановою Кабінету Міністрів України педагогічний інститут отримав статус університету.

Сьогодні Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка – це сучасний вищий навчальний заклад IV рівня

акредитації, який є одним із найбільших освітніх, науково-методичних і культурних центрів Сумської області.

За значні досягнення в підготовці висококваліфікованих педагогічних кадрів університет відзначено кількома рейтинговими нагородами: «Софія Київська»(2004 р.), «Золота фортуна» (2009 р.), «Золотий фонд нації» (2011 р.), що свідчить про вагомий внесок навчального закладу в розвиток національної освіти і науки.

Нині в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (СумДПУ імені А. С. Макаренка) навчається майже 4 тисячі студентів за 26 спеціальностями у таких галузях знань, як: «Педагогічна освіта», «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», «Мистецтво», «Культура», «Гуманітарні науки», «Соціально-політичні науки», «Природничі науки», «Фізико-математичні науки», «Системні науки та кібернетика», «Специфічні категорії».

Навчання здійснюється за освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавр, спеціаліст, магістр. Форма навчання – денна та заочна.

Університет також здійснює перепідготовку фахівців на базі повної вищої освіти за всіма ліцензованими спеціальностями та підготовку магістрів за спеціальностями «Специфічні категорії», «Науки про освіту», «Менеджмент».

Педагогічний університет має сучасну структуру та потужний викладацький склад. У структурі університету діють чотири навчально-наукові інститути, три факультети, тридцять шість кафедр. Навчально-виховний процес здійснюється силами майже 389 викладачів, серед яких – 35 докторів наук, професорів та 222 кандидати наук, доценти, 2 академіки, 9 заслужених працівників науки і освіти України, 5 заслужених працівників фізичної культури і спорту України, 13 заслужених тренерів України, 7 заслужених діячів мистецтв, майстрів народної творчості, художників, журналістів.

Педагогічний університет готує наукові кадри через аспірантуру та докторантуру за спеціальностями: 011 – Науки про освіту; 014 – Середня освіта (музичне мистецтво, російська мова, фізика), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями); 017 – Фізична культура і спорт; 035 – Філологія; 091 – Біологія.

Високому рівню організації навчально-виховного процесу сприяє належна матеріально-технічна база, яка містить 14 корпусів та споруд, у тому числі – 5 навчально-лабораторних корпусів, 3 гуртожитки, спортивний комплекс, бібліотеку, 5 музеїв, стадіон, навчально-методичний центр «Ботанічний сад» та біологічну навчальну базу «Вакалівщина».

В університеті сформовано цілісну інформаційно-технологічну інфраструктуру: обладнано 12 сучасних комп'ютерних класів, де студенти мають змогу опановувати новітні інформаційні технології, 16 лекційних аудиторій та 14 кабінетів, обладнаних мультимедійними комплексами, редакційно-видавничий відділ, інформаційно-обчислювальний центр.

До послуг студентів та викладачів сучасний бібліотечний комплекс, фонди якого є унікальними й нині становлять близько 1 млн. примірників. Робота бібліотеки комп'ютеризована, до послуг відвідувачів – зал інформаційних технологій, електронний каталог.

СумДПУ імені А. С. Макаренка є регіональним культурним центром, активно проводить культурно-масову та інформаційно-просвітницьку діяльність. Викладачі факультету мистецтв є фундаторами всеукраїнських і регіональних мистецьких проєктів: «Пролісок», «Бузковий блюз», «Мистецький форум». Активна культурно-мистецька діяльність студентів університету неодноразово відзначена перемогами і призами на міжнародному фестивалі танцю, Міжнародному фестивалі «Барви осені», Міжнародному конкурсі танцю «Сьомий континент», Всеукраїнському фестивалі «Червона рута», конкурсі «Студентська весна», міжрегіональному теле-радіофестивалі «Зоряний простір» та ін.

Значну роль відіграє педагогічний університет у розвитку фізичної культури і спорту області та України. В інституті фізичної культури виховано плеяду чемпіонів і видатних спортсменів, заслужених тренерів і діячів спорту. У цілому студенти і випускники СумДПУ – переможці і призери регіональних, всеукраїнських та міжнародних змагань більше ніж із 20-ти видів спорту. У 2016 навчальному році до складу збірних команд України (основний склад, кандидати, резерв) увійшли 54 спортсмени – студентів університету.

Міжнародна діяльність СумДПУ імені А. С. Макаренка спрямована на інтеграцію університету в світове освітнє та наукове співтовариство, на підвищення якості вищої освіти та зростання авторитету університету.

Викладачі та співробітники університету беруть участь у програмах Fulbright Program, Edmund Muskie Program (США), у програмі

Педагогічної майстерності та досягнень вчителів Євразії та Південної Азії (США), програмах стажування «Forschungsaufenthalte», «Forschungsstipendien», «Semesterstipendien» (Німеччина) та ін.

Щорічно на базі університету проводяться презентації програм обміну та семінари за участю представників Корпусу Миру США, лекторів фондів Німеччини, представників Культурних центрів Польщі та Франції, регіональних представників програм обміну IREX, Fulbright Program та ін.

Університет активно співпрацює у рамках укладених угод з університетами Польщі, Білорусі, Болгарії, Сербії, Німеччини, Китаю.

У 2016 році ректором університету укладено угоди про співробітництво з Академією Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща) та Північним національним університетом (м. Інчуань, провінція Нінся, Китай).

В університеті функціонують чотири навчально-наукові інститути та три факультети:

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології заснований у 2001 році на базі соціально-гуманітарного факультету. Діяльність навчально-наукового інституту педагогіки і психології спрямована на формування творчої особистості майбутніх фахівців для різних типів шкільної, позашкільної освіти та структур соціально-педагогічного спрямування. Особливістю роботи викладацького складу навчально-наукового інституту педагогіки і психології є діяльність щодо підготовки фахівців за новими для університету спеціальностями «Практична психологія», «Соціальна педагогіка», «Дефектологія», «Початкове навчання», «Дошкільна освіта».

Колектив викладачів та студентів Інституту плідно впроваджує в навчально-виховний процес освітніх закладів різного типу технології

Проекту «Освіта для демократії України», нові технології профілактики негативних явищ у підлітковому та молодіжному середовищах, бере участь у виконанні регіональної програми соціального розвитку дітей в умовах інклюзивного навчання.

Волонтерська діяльність інституту є професійно-значущим етапом в системі практичної підготовки майбутнього педагога. Ця діяльність виступає первинною ланкою апробації етико-філософської концепції професійної діяльності фахівця, сприяє формуванню фундаменту професійного світосприйняття. Члени волонтерських загонів надають психологічну, моральну, емоційну, побутову допомогу дітям, інвалідам, літнім людям. Волонтерська діяльність дозволяє виховувати студентство у дусі традицій милосердя, творчості, саморозвитку.

Навчально-науковий інститут фізичної культури розпочав свою історію, як факультет фізичного виховання в 1980 році. Навчально-науковий інститут фізичної культури є провідним навчально-

науковим і спортивно-методичним центром Північного регіону України з підготовки висококваліфікованих фахівців. Студенти інституту навчаються за спеціальностями: фізичне виховання, спорт, здоров'я людини, фізична реабілітація, корекційна освіта (логопедія), туризм.

Кілька генерацій випускників інституту успішно працюють в освітніх, навчально-спортивних, лікувально-профілактичних, оздоровчо-рекреаційних, спеціально-педагогічних, туристичних закладах, в системі Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України.

Матеріальну базу інституту становить: стадіон зі штучним покриттям бігових доріжок; два басейни; ігрова гімнастична і тренажерні зали; три спеціалізовані зали одноборств; зала лікувальної фізичної культури; лижна база; навчально-реабілітаційний центр; навчальний центр із логопедії; кабінети анатомії, фізіології, біомеханіки, масажу, спортивної медицини, рефлекс- і герудотерапії, лабораторії оздоровчо-реабілітаційних технологій.

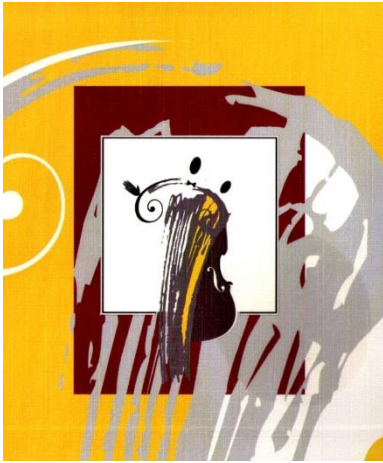
За роки діяльності інститут підготував 7 заслужених майстрів спорту, 85 майстрів спорту міжнародного класу, понад 700 майстрів спорту. Особливою гордістю ІФК є чемпіонки Олімпійських ігор заслужені майстри спорту, кавалери державних нагород біатлоністки Віта та Валя Семеренки та учасники Олімпійських ігор із лижних гонок – О. Ушкаленко, М. Пістрякова, Г. Нікон, Т. Завалій, В. Пуцко, О. Ольшанський, М. Анцибор; з біатлону – О. Біланенко, зі спортивної ходьби – О. Шелест, І. Кашина; з вільної боротьби – С. Саєнко, К. Бурмістрова, зі стрільби з луку – А. Павлова, Л. Сеченнікова, чемпіонка Дефлімпійських ігор – Г. Шостак.

Навчально-науковий інститут історії та філософії створено в 2016 році на базі історичного факультету, який було засновано у 1981 році. Випускники інститут історії та філософії працюють у школах, правоохоронних органах, науково-дослідницьких установах, архівах, музеях, видавництвах, туристичних та краєзнавчих організаціях. Серед випускників факультету багато громадських діячів, заслужених учителів.

Сьогодні в інституті здійснюється підготовка бакалаврів, спеціалістів і магістрів за спеціальністю «Історія» та спеціалізаціями «Правознавство», «Українознавство», «Людина і світ», відкриті нові спеціальності «Філософія» та «Міжнародні відносини».

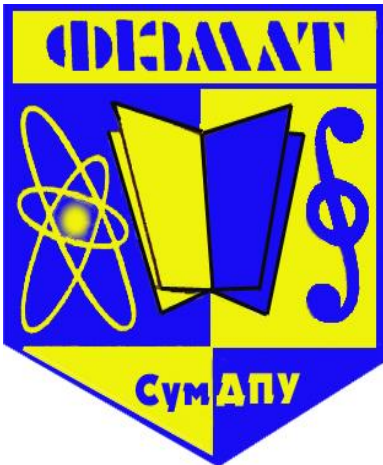
Студенти історичного факультету беруть активну участь у краєзнавчій роботі та археологічних експедиціях на території України та близького зарубіжжя під керівництвом кращих вітчизняних та зарубіжних археологів.

Історія **навчально-наукового інституту культури і мистецтв** розпочинається в 1978 році, коли при філологічному факультеті Сумського педагогічного інституту було створено музично-педагогічне відділення.

Випускники факультету сьогодні працюють учителями музики, викладачами педагогічних коледжів та університетів, керівниками образотворчих та хореографічних гуртків, дизайнерами та модельєрами одягу, артистами, музикантами філармонічних і театральних оркестрів.

Факультет мистецтв є організатором фестивалів обласного та всеукраїнського рівня (хореографічного мистецтва, ансамблевої музики, образотворчого мистецтва, дизайну, моделювання одягу тощо). Традиційним став Всеукраїнський фестиваль-конкурс юних музикантів «Пролісок», присвячений перебуванню П. І. Чайковського на Сумщині.

Фізико-математичний факультет, як один із найстаріших факультетів Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, було засновано у 1024 році. У міцному та працелюбному колективі факультету від покоління до покоління передаються його традиції та звичаї, створені багаторічною історією діяльності. Вміння цінувати та поважати щоденну працю колег, мати активну життєву позицію, віддавати себе повністю улюбленій справі, високі моральні та духовні цінності складають основу золотих правил життя факультету. Плекаючи ці заповіді, мудрі професори та доценти, викладачі факультету передають їх талановитій молоді – своїм студентам, майбутнім учителям.

На фізико-математичному факультеті готують фахівців за спеціальностями: математика, фізика, інформатика. Факультет здійснює підготовку вчителів для шкіл, технікумів, а після закінчення магістратури або аспірантури – викладачів вищих навчальних закладів.

Факультет має потужну експериментальну базу: дослідницькі лабораторії, спеціалізовані кабінети, сучасні комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, 10 мультимедійних аудиторій, 2 читальні зали, діє зона Wi-Fi.

За рейтингом роботодавців та громадських організацій фізико-математичний факультет посідає одне з перших місць у системі національної освіти.

Природничо-географічний факультет здійснює освітню діяльність у галузі знань «Природничі науки» і готує фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст та магістр за спеціальностями: «Хімія», «Біологія», «Географія», «Науки про землю».

Матеріальна база факультету закладалась із часів його заснування і знаходиться в динамічному розвитку.

Кафедри факультету мають обладнані спеціалізовані кабінети, навчальні та наукові лабораторії. Ще в 30-ті роки було закладено ботанічний сад, який сьогодні нараховує більше ніж тисячу видів рослин і є науково-методичним центром. Він є пам'яткою садово-паркового мистецтва та має статус державного заказника. У 60-ті роки в мальовничому урочищі «Вакалівщина» було засновано біологічний стаціонар для проведення навчальних практик із зоології та екологічних досліджень. З метою більш глибокого вивчення флори, фауни і природних ресурсів Сумської області та України студенти факультету відвідують заказники та заповідники, щорічно проходять навчальні практики з географії та біології у Криму та Карпатах.

Факультет іноземної та слов'янської філології

Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка – це високий рівень педагогічно-гуманітарної підготовки, широка обізнаність із українською і світовою літературою, суміжними з філологією галузями, ґрунтовне володіння усним та писемним літературним мовленням, знання стилістики та культури мови.

Факультет іноземної та слов'янської філології готує кваліфікованих, творчо обдарованих учителів та викладачів за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст та магістр за спеціальностями: українська мова та література; російська мова та література; іноземні мови (англійська, німецька, французька, іспанська).

Студенти факультету мають можливість продовжити навчання та стажування за кордоном; отримати додаткову спеціальність (учителя другої іноземної мови); продовжити навчання в аспірантурі.

Оволодівши фахом, випускники можуть працювати: викладачами та вчителями української мови та літератури; російської мови та зарубіжної

літератури, англійської, німецької, французької мов; редакторами освітніх видань; перекладачами.

Студенти і викладачі факультету беруть активну участь у міжнародних конкурсах на отримання грантів на навчання в університетах США, Німеччини, Швейцарії, Франції.

Наш університет активно співпрацює із загальноосвітніми школами м. Суми та області, на базі яких проводиться педагогічна практика, науково-методична, профорієнтаційна та просвітницька робота. Педагогічний університет надає широкі можливості випускникам школи підготуватися до зовнішнього незалежного оцінювання та підвищити рівень знань з базових навчальних дисциплін на постійно діючих вечірніх та очно-заочних підготовчих курсах, де щорічно навчається близько 200 майбутніх абітурієнтів.

Розвиток Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка спрямований на створення необхідних умов для забезпечення якісної підготовки кваліфікованих педагогів і науковців для освітньої системи України, що реалізується шляхом гармонійного поєднання фундаментальності та фаховості освіти, наукових досліджень і виховання, інтеграції в європейське освітнє і наукове співтовариство. Дотичність до нашого досвіду облагороджує, звеличує кожного, хто прагне стати Учителем!

IV. КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА

Реалізація цілей і завдань управління університетом здійснюється через кадрову політику. Кадрова політика – це сукупність принципів, методів, форм організаційного механізму з формування, відтворення, розвитку та використання персоналу, створення оптимальних умов праці, її мотивація та стимулювання.

Кадрова політика визначає генеральну лінію і принципові настанови в роботі з персоналом на довготривалу перспективу в реалізації інноваційного вектора розвитку Університету. Упродовж звітнього періоду ректор сприяв підвищенню науково-теоретичного та методичного рівнів науково-педагогічних працівників університету та спрямовував колектив на досягнення стратегічної мети:

- формування кадрового та інтелектуального потенціалу відповідно до критеріїв та вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;
- досягнення лідерських позицій на ринку професійної освіти та статусу провідного центру підвищення кваліфікації та перепідготовки педагогічних працівників;

- розробка системи стимулювання та мотивації праці, орієнтованої на об'єктивну оцінку реалізації конкретних завдань за кінцевим результатом;
- формування інноваційної культури, орієнтованої на творчу діяльність організаційно-управлінського та аналітичного рівня, сприяння розкриттю та реалізації інноваційного потенціалу особистості;
- забезпечення високого та якісного рівня кадрового діловодства на основі сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Система кадрового забезпечення спрямовується на вирішення завдань:

- реалізація та удосконалення розвитку кадрового потенціалу Університету, визначення стратегічних показників кадрової політики, створення ефективного механізму її реалізації;
- підготовка науково-педагогічних працівників в аспірантурі та докторантурі Університету, а також провідних вищих навчальних закладах і наукових установах України з метою забезпечення вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;
- впровадження системи ранжирування науково-педагогічних кадрів, проведення професійних конкурсів на кращого науковця, викладача-методиста, куратора академічної групи тощо; нормативних документів системи оплати праці та стимулювання, систематизації представлення працівників до відзначення нагородами та почесними званнями;
- формування інноваційної та корпоративної культури науково-педагогічних кадрів, як складової інноваційного потенціалу, що характеризує рівень освітньої, загальнокультурної і соціально-психологічної підготовки особистості та суспільства в цілому до сприйняття і творчого втілення в життя ідеї розвитку економіки країни на інноваційних засадах.

Враховуючи, що інноваційна та корпоративна культура перебувають в тісному зв'язку з іншими її формами, основними завданнями щодо її формування є:

- розроблення концептуальної моделі корпоративної інноваційної культури як засобу забезпечення ефективності та конкурентоспроможності на ринку освітніх і наукових послуг;
- упровадження механізмів, методів і алгоритмів перетворення розвитку інноваційної культури на організований, упорядкований та регульований процес з визначеною структурою відносин, правилами поведінки та дій, відповідальністю;
- розроблення механізму формування конструктивного ставлення до нововведень;
- створення інноваційної атмосфери в колективі, впровадження

прогресивних форм менеджменту інноваційної діяльності;

– інтенсифікація педагогічних інноваційних процесів: зміна стилю професійного педагогічного мислення; здатності генерувати нестандартні ідеї при вирішенні управлінських і професійних завдань;

– впровадження системи цінностей та переконань, які розділяє кожен співробітник університету та передбачає його поведінку, обумовлює характер життєдіяльності, це спосіб і засіб створення університету, який самостійно розвивається.

V. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Формування контингенту студентів

Формування контингенту студенту у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка у 2016 році проводилася відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Умов прийому до вищих навчальних закладів, Правил прийому до Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, Положення про приймальну комісію, Статуту університету.

Вступ на навчання у 2016 році проводився за новим переліком спеціальностей згідно Акту узгодження за всіма ступенями та освітніми рівнями (ОР) для денної та заочної форм навчання:

- Бакалавр на базі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) - 33 спеціальності;
- Бакалавр на базі ОР молодший спеціаліст - 32 спеціальності;
- Спеціаліст – 27 спеціальностей;
- Магістр – 26 спеціальностей.

Ліцензовані обсяги у 2016 році подані у табл. 1.

Таблиця 1

ОР	Кількість місць	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Бакалавр	1315	880
Спеціаліст	815	625
Магістр	407	317

До початку прийому заяв СумДПУ імені А.С. Макаренка отримав наступну **фіксовану** кількість місць державного замовлення.

Денна форма навчання

- Бакалавр на основі ПЗСО – 266 місць

- Бакалавр на основі ОКР мол. спец. – 28 місць
- Спеціаліст – 184 місця
- Магістр – 198 місць

Заочна форма навчання

- Бакалавр на основі ПЗСО – 12 місць
- Бакалавр на основі ОКР мол. спец. – 8 місць
- Спеціаліст – 18 місць
- Магістр – 28 місць

Максимальні обсяги державного замовлення за ступенем бакалавр денної форми навчання на початок вступної кампанії за окремими спеціальностями становили 82 місця державного замовлення.

За результатами вступної кампанії 2016 року до Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка була подана наступна кількість заяв:

Денна форма навчання

- Бакалавр на основі ПЗСО – 3397
- Бакалавр на основі ОКР мол. спец. – 146
- Спеціаліст – 382
- Магістр – 450

Заочна форма навчання

- Бакалавр на основі ПЗСО – 126
- Бакалавр на основі ОКР мол. спец. – 222
- Спеціаліст – 381
- Магістр – 259

Статистика щодо виконання державного замовлення у 2016 р. наведена у табл. 2.

Таблиця 2

Освітній ступінь, ОКР	Фактичний	Зараховано	Максимальний обсяг державного замовлення	Зараховано
Денна форма навчання				
Бакалавр на основі ПЗСО	266	210	82	9
Бакалавр на основі ОКР Молодший спеціаліст	28	28		
Спеціаліст	184	161		

Магістр	198	198		
Заочна форма навчання				
Бакалавр на основі ПЗСО	12	12		
Бакалавр на основі ОКР Молодший спеціаліст	8	8		
Спеціаліст	18	18		
Магістр	10	10		

Кількість зарахованих на комерційну основу

Денна форма навчання

- Бакалавр на основі ПЗСО – 162
- Бакалавр на основі ОКР мол. спец. – 33
- Спеціаліст – 42
- Магістр – 58

Заочна форма навчання

- Бакалавр на основі ПЗСО – 49
- Бакалавр на основі ОКР мол. спец. – 115
- Спеціаліст – 228
- Магістр – 98

Контингент студентів станом на 01 грудня 2016 року наведено у табл. 3.

Таблиця 3

Освітній ступінь ОКР	Бюджет	Контракт	Іноземні громадяни	Всього
Денна форма навчання				
Бакалавр	1465	542	99	2106
Спеціаліст	162	38	1	201
Магістр	199	57	7	263
Всього	1826	637	107	2570
Заочна форма навчання				
Бакалавр	175	475	13	663
Спеціаліст	19	354	-	173
Магістр	28	137	3	102
Всього	222	966	16	1204

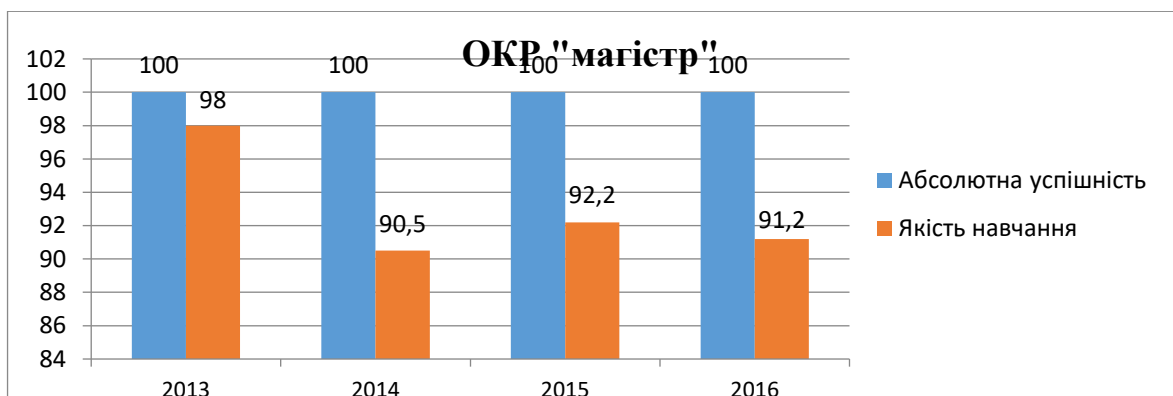
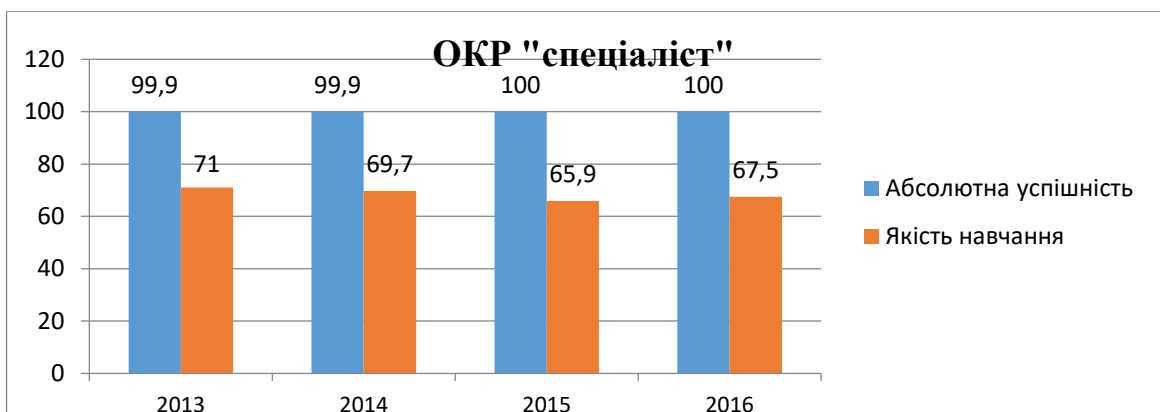
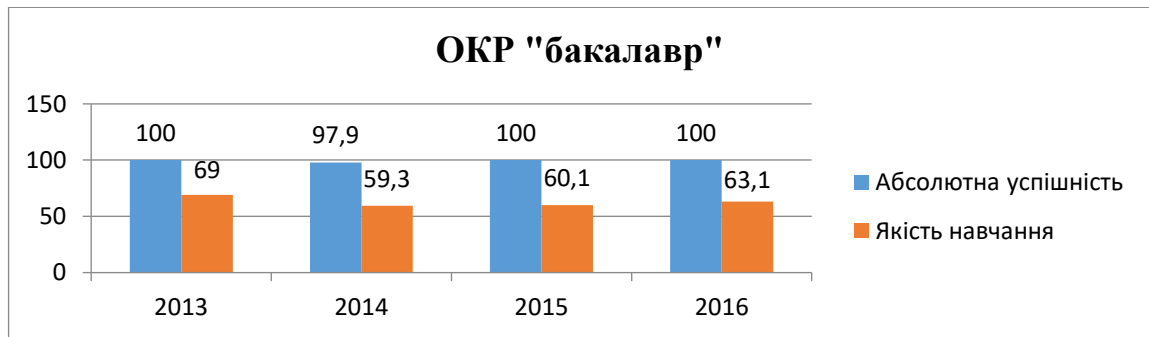
Всього на денній та заочній формах навчання здобувають освіту **3774** студента.

Підсумкова атестація випускників

Підсумова атестація випускників СумДПУ імені А. С. Макаренка проводиться відповідно до закону України «Про вищу освіту», «Положення про порядок створення та організацію роботи ЕК у СумДПУ імені А. С. Макаренка» у формі державного іспиту або захисту кваліфікаційної роботи і врегульована відповідними положеннями університету.

До наукового керівництва дипломними та магістерськими роботами залучаються досвідчені викладачі, які мають учене звання та науковий ступінь. Рецензування робіт виконують науковці університету та інших ВНЗ. Результати кваліфікаційних досліджень проходять апробацію, доповідаються на наукових семінарах та конференціях різних рівнів.

На діаграмах наведені результати атестації випускників за різними ОР.

Випуск фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями у 2015-2016 н.р. наведено у табл. 4.

Таблиця 4

ОКР	Форма навчання						Екстернат
	Денна			Заочна			
	К-ть випускників	Іноземні студенти	Диплом з відзнакою	К-ть випускників	Іноземні студенти	Диплом з відзнакою	
Бакалавр	549	23	14	272	2	1	4
Спеціаліст	229	3	11	270	-	-	-
Магістр	215	1	40	114	-	9	-
Всього	1020		65	658		10	4

Всього випуск по університету становить 1682 студента, з них 75 студентів отримали диплом з відзнакою.

Ліцензування та акредитація

Відповідно до терміну дії сертифікатів про акредитацію у 2015-2016 році чергову акредитацію пройшла спеціальність Фізика (за напрямом) ОР магістр; первинну – напрям підготовки Інформатика ОР бакалавр; продовжений термін дії сертифікатів напрямів підготовки Фізика та Практична психологія ОР бакалавр.

В 2016 році одержали ліцензію (за новими ліцензованими вимогами) та оголосили набір на навчання спеціальності:

028 Менеджмент соціокультурної діяльності ОР бакалавр;

014 Середня освіта (Інформатика) ОР магістр;

051 Економіка ОР бакалавр, магістр.

Також отримана ліцензія на підготовку докторів філософії за 7 спеціальностями.

НН Інститутами, факультетами та кафедрами університету на цей час проводиться значний обсяг робіт щодо ліцензування та акредитації освітніх послуг. Так, підготовлено та подано на розгляд у МОН акредитаційна справа на пряму підготовки Образотворче мистецтво, прийняті до роботи ліцензійні справи ряду спеціальностей, серед яких

для **ОР бакалавр**: 022 Дизайн; 081 Право; 055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії; 232 Соціальне забезпечення; 126 Інформаційні системи та технології;

для **ОР магістр**: 035 Філологія; 106 Географія; 091 Біологія

З метою збільшення ліцензованих обсягів магістратур підготовлені ліцензійні справи для спеціальностей: 025 Музичне мистецтво; 227 Фізична реабілітація; 014 Середня освіта (Фізична культура); 014 Середня освіта (Математика); 014 Середня освіта (Хімія); 014 Середня освіта (Біологія); 014 Середня освіта (Географія).

Робота по збільшенню ліцензованих обсягів інших спеціальностей буде продовжуватись надалі.

На сьогодні в університеті ліцензовані 23 напрями підготовки (спеціальності) ОР бакалавр та 26 спеціальностей ОР магістр.

Акредитовані 20 напрямів підготовки бакалаврів та 23 магістерські спеціальності.

Для удосконалення навчально-методичного забезпечення сформована науково-методична рада з оновленими задачами і функціями; створена лабораторія дистанційного навчання в структурі навчального відділу; для уникнення суб'єктивізму автоматизовано планування навчального навантаження на 2016-2017 н.р. та впроваджено електронний розклад; активізована робота з удосконалення навчально-методичних комплексів та робота над методичним забезпеченням фахових курсів для іноземців.

Практична підготовка студентів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня і має на меті набуття ними професійних навичок та вмінь. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами, засобами майбутньої професійної діяльності, її організації, формування професійних умінь і навичок, виховання потреби систематичного їх поновлення. Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача ВНЗ та спеціаліста з даного фаху (на підприємстві, в установі, організації).

Зміст і послідовність практик визначається наскрізними програмами практики, які відповідають нормативним документам Міністерства освіти України, навчальним планам, освітньо-професійній програмі спеціальності, кваліфікаційній характеристиці спеціалістів.

Практика студентів організовується на базах, які відповідають вимогам програм і визначаються університетом. У першому семестрі 2016/2017 навчального року університетом було укладено 60 договорів з новими базами практик, що пов'язано з ліцензуванням нових спеціальностей.

Університет співпрацює з 83 установами, укладені відповідні довгострокові договори. Серед них: 40 дошкільних навчальних закладів; 30 загальноосвітніх (спеціалізованих) навчальних закладів; 4 лікарняних заклади; 9 закладів соціального спрямування.

VI. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА ТА ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКА ПІДГОТОВКА

Вибір майбутньої професії – це відповідальний крок, який випускники роблять на підставі інформації про навчальні заклади, отриманої з різноманітних джерел, рівня своїх знань з профільюючих предметів та власних природних здібностей.

Протягом 2016 року навчально-науковими інститутами та факультетами була проведена відповідна профорієнтаційна робота:

- створені профорієнтаційні центри на кафедрах; закріплені викладачі та студенти старших курсів за школами, професійно-технічними ліцеями, училищами міста та області для проведення профорієнтаційної роботи;

- проведена рекламно-інформаційна робота серед батьків і школярів під час відвідування батьківських зборів;

- відбулися виїзди в райони для зустрічі зі школярами та студентами педагогічних та медичних коледжів (Лебединський та Путивльський райони);

- проведені профорієнтаційні заходи студентами університету під час проходження педагогічної практики;

- організовані Дні відкритих дверей інститутів та факультетів, запрошені учні шкіл на культурно-розважальні заходи;

- висвітлена діяльність інститутів та факультетів у ЗМІ;

- проведені екскурсії профорієнтаційного спрямування в навчальних структурних підрозділах;

- брали участь у проведенні Всеукраїнських учнівських олімпіад;

- організовані кругли столи з учителями загальноосвітніх навчальних закладів з обговоренням проблем вступу абітурієнтів до університету та підготовки сучасного вчителя;

- відбулися профорієнтаційні зустрічі та бесіди під час підготовки та проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України;

- виготовлена рекламна продукція (фільми, буклети, плакати).

Відділом доуніверситетської підготовки:

- здійснено ранню професійну орієнтацію серед учнівської молоді з метою виявлення їх здібностей щодо подальшого навчання в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка за обраною спеціальністю;

- налагоджено та зміцнюються зв'язки зі школами та навчальними закладами I-II рівнів акредитації; надає навчальну, консультативну,

інформаційну допомогу вчителям загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, гімназій при організації профорієнтації з розповсюдженням рекламної продукції про університет та підготовчі курси;

- організовано Дні відкритих дверей в університеті, ярмарки професій за сприяння центрів зайнятості населення, презентація навчальних закладів;

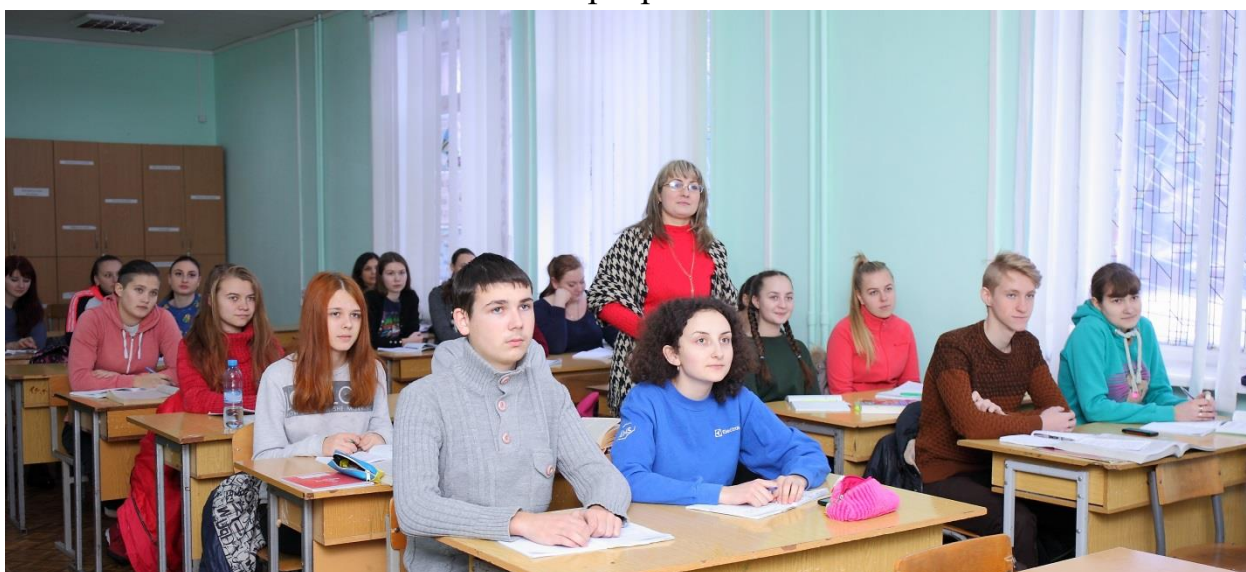
- проводиться профорієнтаційна робота під час реєстрації до ЗНО та проведенні пробного тестування;

- активно співпрацює з відділами та управліннями освіти (створення бази даних про профільні класи Сумської області, розсилка оголошень та запрошень на навчання, виступи на нарадах директорів навчальних закладів районів та методичних об'єднаннях психологів);

- проводиться презентація СумДПУ імені А.С. Макаренка для учнів та вчителів м. Суми (відвідано 19 навчальних закладів);

- веде групу «Підготовчі курси» в соціальній мережі Вконтакті та сторінку «Абітурієнту» на сайті університету.

Організація підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання відбувається через систему підготовчих курсів, на яких навчається 73 слухачі. Навчальні заняття регламентуються графіком навчального процесу, навчальним планом і навчальними програмами.

Навчальна і навчально-методична робота здійснюється переважно викладачами університету, також до роботи залучаються досвідчені вчителі загальноосвітніх навчальних закладів.

Навчання на підготовчих курсах при Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка відбувається за такими формами:

- вечірня (вівторок, середа, четвер з 16.00 до 19.00) для мешканців м.Сум;

- очно-заочна (у неділю два рази на місяць з 9.30 до 17.10) для мешканців районів області, найбільше слухачів з Краснопільського та Лебединського районів;
- інтенсивна (від 5 до 10 днів) влітку перед вступним іспитом «Творчий конкурс» з можливістю проживання у гуртожитку.

Наприкінці навчання на курсах проводиться підсумковий контроль за вивченим матеріалом у вигляді пробного тестування.

Підсумкова атестація є заключним етапом навчального процесу на підготовчих курсах очно-заочної та вечірньої форм навчання, метою якої є оцінювання рівня знань випускників підготовчих курсів. За результатами складання підсумкової атестації

предметна комісія оцінює роботи випускників підготовчих курсів за 20-бальною шкалою із природничо-математичних дисциплін: хімії, біології, географії, фізики, математики. За результатами підсумкової атестації Приймальна комісія нараховує додатковий бал вступнику, який склав підсумкову атестацію не менше ніж на 10 балів.

Підготовчі курси існують та виконують свої функції за рахунок коштів, передбачених відповідними кошторисами (вартість навчання від 1 000 грн до 2 000 грн в залежності від кількості предметів).

Проводиться активна робота з метою залучення слухачів підготовчих курсів на навчання до університету (презентації інститутів та факультетів, екскурсії, запрошення на культурно-розважальні заходи навчальних структурних підрозділів).

VII. НАКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

На початок 2016 року в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка працює 389 штатних науково-педагогічних працівників, з них 255 осіб з науковими ступеннями, що становить 60 % від загальної чисельності викладачів (33 (8 %) доктори наук, 222 (56 %) кандидати

наук). В свою чергу, частка науково-педагогічних з науковими званнями становить 51 % або 203 викладачів (35 (9 %) професорів, 168 (43 %) доцентів).

У 2016 році науковцями університету було успішно реалізовано річні завдання 2-х держбюджетних науково-дослідних тем, що виконувались на замовлення МОН України з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки. Обсяг їх фінансування становив 247,005 тис. грн.

Зокрема, в 2016 р. було успішно закінчено 1 прикладну науково-дослідну роботу:

Тема: «Методика навчання нанотехнологій у циклі природничо-математичних дисциплін загальноосвітніх та вищих педагогічних навчальних закладів». Науковий керівник – д.пед.н., проф. Мороз І. О.

Кількісні результати виконання теми у 2015 р. (публікації, апробація): підготовлено заявок на отримання патенту – 1; захищено 10 магістерських робіт; опубліковано 8 наукових статей у вітчизняних фахових виданнях (з них у журналах, що індексуються SCOPUS – 3, у журналах, що індексуються Index Copernicus – 1); 2 наукові статті у зарубіжних виданнях (з них у журналах, що індексуються Index Copernicus – 1), 1 навчальний посібник, 15 публікацій у збірниках матеріалів конференцій; проведено 1 міжрегіональну науково-методичну конференцію з проблеми дослідження. Одна фундаментальна науково-дослідна робота має перехідний характер. Це: **Тема: «Теоретичні та методичні засади розвитку хореографічно-педагогічної освіти в Україні».** Науковий керівник – д.пед.н., проф. Ніколаї Г. Ю.

Кількісні результати виконання теми у 2015 р. (публікації, апробація): захищено 3 кандидатських дисертації, 10 магістерських робіт; опубліковано 2 монографії, 9 розділів у колективних монографіях, 25 наукових статей у фахових виданнях, 9 наукових статей у журналах міжнародних науково-метричних баз даних, 11 статей в інших наукових виданнях, 52 публікації у інших наукових виданнях та збірниках матеріалів наукових заходів, 47 студентських публікацій, у тому числі у співавторстві з викладачами; видано 2 збірники наукових праць (1 – фаховий), 1 підручник із грифом МОН, 13 навчальних посібників, 12 навчально-методичних видань, з них 2 робочі зошити схвалено МОН; отримано охоронних документів – 1.

Зауважимо, що кількість тем, фінансованих МОН, постійно зменшується від 6 у 2012 р. (4 – 2013 р., 2 – 2014 р., 3 – 2015 р.) до 2 у 2016 році.

У 2016 р. було продовжено роботу щодо диверсифікації напрямків комерціалізації результатів наукової діяльності СумДПУ імені А. С. Макаренка. Зусилля науково-педагогічних працівників університету було зосереджено на наданні наукових експертних та консультаційних

послуг, заснованих на використанні результатів і досвіду науково-дослідної діяльності університету та спрямованих на наукове та інформаційне забезпечення діяльності державних органів, галузевих і приватних організацій, приватних осіб. У 2016 році прибуток університету становить 34,581 тис. грн.

Результати роботи:

1. Здійснено структурний аналіз потенційних клієнтів і споживачів результатів науково-дослідної діяльності університету, що дозволило залучити кошти замовника у розмірі 9,516 тис. грн. *(для порівняння у 2015 році – 3,740 тис. грн.)*.

2. Виконано роботи з надання наукових послуг експертно-консультаційної спрямованості щодо оптимізації технологій наукового пошуку та уточнення методологічних засад дисертаційних досліджень. У 2016 р. сума виконаних робіт склала 2,382 тис. грн. *(у 2015 р. – 8,342 тис. грн.)*.

У 2016 році в університеті також реалізовувалися завдання 33 тем, що мають номер державної реєстрації колективами кафедр за рахунок другої половини дня викладачів *(для порівняння у 2015 р. – 29)*.

На Конкурс проектів фундаментальних досліджень, прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, що виконуватимуться за рахунок коштів державного бюджету починаючи з 2017 року було подано 2 науково-дослідних проекти:

– «Оцінка репродуктивного здоров'я підлітків і молоді з різними типами гендерної ідентичності». Керівник проекту: д.мед.н., професор Калиниченко І. О.

– «Розвиток творчого потенціалу учнів та студентів в умовах впровадження нових стандартів природничо-математичної освіти». Керівник проекту: д.пед.н., професор Чашечникова О. С.

Проекти отримали 27,5 та 41,7 балів відповідно. Проте результатів відбору ще не має.

В університеті склалися стійкі традиції в аспекті підготовки науково-педагогічних кадрів. Саме цьому завданню підпорядковується діяльність наукових шкіл університету, аспірантури і докторантури, а також Спеціалізованих вчених рад по захисту дисертаційних досліджень.

Зокрема, в університеті активно розвиваються 18 наукових шкіл з актуальних проблем інноваційного розвитку вищої та загальної середньої освіти, педагогічної компаративістики, історії педагогіки, філософії, загальної та регіональної географії, фізичної реабілітації та корекційної педагогіки; у галузях гігієни дитинства, гігієни праці, валеології, вікової фізіології,

психофізіології, безпеки життя і діяльності людини, загальної (неспеціальної) фізкультурної освіти, мистецької педагогіки, тощо.

З 1992 року в університеті діє аспірантура, у 2015–2016 навчальному році підготовка здійснювалася за 10 спеціальностями. З 2014 року функціонує докторантура за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. У 2016 році було проліцензовано 7 спеціальностей (10 спеціалізацій), за якими було здійснено прийом аспірантів.

У 2016 році було захищено 1 докторську дисертацію (*д.пед.н. Міхеєнко О. І.*); 11 викладачів університету успішно захистили кандидатські дисертації. Це переважно молоді науковці, які провели свої дисертаційні дослідження у таких галузях знань, як педагогіка, психологія, географія.

У 2016 році терміном на три роки було відкрито Спеціалізовану вчену раду Д 55.053.01 по захисту докторських та кандидатських дисертацій за трьома спеціальностями «Загальна педагогіка та історія педагогіки», «Теорія та методика музичного навчання» та «Теорія і методика професійної освіти» (*згідно з наказом МОН України № 820 від 11.07.2016 р.*).

На засіданні Атестаційної колегії МОН України 13 грудня було ухвалено рішення про відкриття у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка Спеціалізованої вченої ради по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю «Патологічна фізіологія» (біологічні науки).

Сподіваємося що й надалі аспіранти та докторанти використають цю прекрасну можливість щодо завершення своїх наукових пошуків.

Стратегія інноваційного розвитку СумДПУ імені А. С. Макаренка передбачає створення сучасної інфраструктури міждисциплінарних досліджень на основі системи науково-дослідних лабораторій, ресурсних центрів та центрів колективного користування. Діяльність цих спеціалізованих структур спрямовано на підвищення конкурентоспроможності університету.

У 2016 році в університеті функціонували як традиційні наукові підрозділи – 23 загальноуніверситетські науково-дослідні лабораторії, так і 15 інноваційних наукових підрозділи (6 ресурсних центрів та центрів трансферу технологій, 1 центр колективного користування, 2 міжвідомчих, 1 міжуніверситетська та 1 студентська лабораторії, 4 навчально-наукових центри).

Розподіл інноваційних наукових підрозділів:

НН Інститут педагогіки і психології – 16 (42 %)

Фізико-математичний факультет – 7 (18 %)

НН Інститут фізичної культури – 6 (16 %)

Факультет іноземної та слов'янської філології – 6 (16 %)

ІІІ Інститут історії та філософії – 1 (3 %)

Природничо-географічний факультет – 1 (3 %)

ІІІ Інститут культури і мистецтв – 0.

Значними подіями наукового життя університету стало проведення 27 наукових заходів міжнародного та всеукраїнського рівнів, що стали прекрасною можливістю апробації результатів наукових досліджень, а також неформального спілкування з колегами, представниками вітчизняного та міжнародного наукового товариства.

Цінним у всіх відношеннях продуктом інтелектуальної власності науковця є його наукові публікації. За результатами досліджень у 2015 році загальний обсяг публікацій склав 1661,1 друкованих аркушів (*для порівняння: 2014 р. – 1629,01 др. арк.*). Тобто констатуємо зростання продуктивності науково-педагогічних працівників університету в аспекті друкованої продукції. Так, протягом року було видано 2 підручники, 87 посібників для ВНЗ та ЗНЗ (з них 7 з Грифом МОН України), 26 монографій, опубліковано 521 стаття у фахових виданнях та 404 – в інших наукових виданнях.

Затребуваним показником успішності наукової діяльності університету є його представництво у міжнародних науково-метричних базах даних Scopus Web of Science, Copernicus. У 2015 році було опубліковано 111 статей у закордонних наукових журналах і збірниках, з них 23 – у виданнях, що мають імпакт-фактор (*для порівняння: 2014 р. – 131 і 15 відповідно*). Протягом звітного періоду опубліковано 10 статей у виданнях, що входять до міжнародної науко-метричної бази даних Scopus; 12 статей у Web of Science, 48 – у Copernicus та 39 – в інших науко-метричних базах даних.

За останні три роки стабільно зростає представництво науковців СумДПУ у базі даних Scopus: з 11 осіб у 2013 р. до 17 осіб у 2016 р. Продовжує зростати кількість цитувань науковців СумДПУ у базі даних Scopus: з 75 у 2013 році й перевищує 200 у 2016 р.

У 2015 р. СумДПУ імені А. С. Макаренка було зареєстровано у пошуковій системі Google Scholar. Показник СумДПУ в базі становить 6000 цитувань; Індекс Гірша $h=27(23_{c2011})$. Більше 320 профілів викладачів, кафедр і наукових видань зареєстровано в Google Academia. 133 наукових роботи цитується більше 10 раз; 5 – більше 100 раз. Кафедри – лідери СумДПУ в Google Academia:

№	Назва кафедри	кількість цитувань	Загальний Індекс Гірша	Індекс Гірша з 2011 р.	Індекс Гірша в Scopus
1.	Кафедра педагогіки	1009	12	10	
2.	Кафедра здоров'я людини та фізичної реабілітації	713	10	9	
3.	Кафедра хімії	554	10	5	6
4.	Кафедра інформатики	366	10	10	
5.	Кафедра менеджменту освіти та професійної підготовки	257	8	7	
6.	Кафедра філософії	252	10	7	
7.	Кафедра української мови	479	9	7	
8.	Кафедра математики	283	9	7	
9.	Кафедра біології людини і тварин	189	7	5	
10.	Кафедра теорії і методики фізичної культури	346	8	6	

У 2015-2016 н.р. в університеті здійснювалося видання 9 наукових журналів та збірників наукових праць:

– «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки, індексується

IndexCopernicusMasterList, Cite Factor та CEJSH).

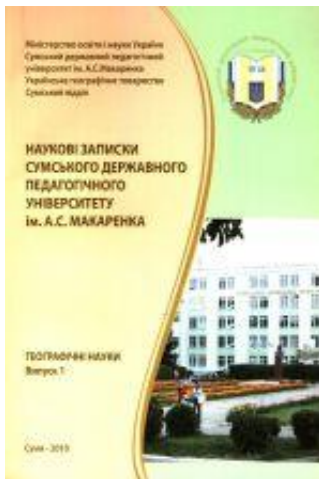
Головний редактор: д.пед.н., проф. Сбруєва А.А.

– «Філософія науки: традиції та інновації» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з філософії). Відповідальний редактор: д.філос.н., проф. Цикін В.О.

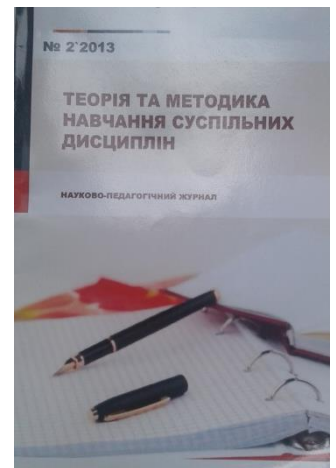
– «Актуальні питання мистецької освіти та виховання» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки). Голова редакційної колегії: д.пед.н., проф. Ніколаї Г.Ю.

– «Фізико-математична освіта» (zareєстровано в CiteFactor – Academic Scientific Journals, Universal Impact

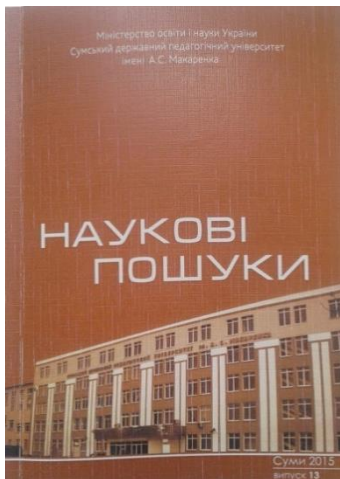

Factor, Research Bible, AcademicKeys, Information Matrix for the Analysis of Journals, SCIARY – WorldWide eLibrary, DAIJ Directory of abstract indexing for Journals, InfoBase Index, Journal Index).
Головний редактор: к.пед.н., доц. Семеніхіна О.В.
– «Природничі науки».
Відповідальний редактор: к.б.н., доц. Вакал А.П.

– «Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Географічні науки».
Головний редактор: д.географ.н., проф. Нешатаєв Б.М.

– «Теорія та методика навчання суспільних дисциплін». Головний редактор: д.пед.н., проф. Михайличенко О.В.
– «Наукові пошуки». Головний редактор: д.пед.н., проф. Сбруєва А.А.

Студентська наука займає чинне місце у науково-дослідній роботі університету. Студенти проводять свої дослідження у науково-дослідних лабораторіях, наукових гуртках та проблемних групах, працюють над науковими проектами.

Протягом 2015 р. до науково-дослідної роботи було залучено 2087 студентів СумДПУ імені А. С. Макаренка, що становить 67,8 % від загальної чисельності студентів університету (*проти 2753 студентів (67,8 %) у минулому році*). У 2015 р. під керівництвом викладачів на 34 кафедрах університету працювало 75 наукових гуртків і 98 проблемних груп. За результатами наукових досліджень студентами опубліковано 966 статей та тез доповідей на наукових конференціях, з них 820 самостійно.

Одними з основних показників студентської наукової роботи є перемоги у олімпіадах і конкурсах. За підсумками 2015–2016 н. р. 7 студентів університету стали призерами Всеукраїнської студентської олімпіади. У фінальному турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових

робіт взяло участь 48 студентів, 18 стали призерами (*у минулому році 12 і 10 відповідно*). За підсумками міжнародних наукових конкурсів 9 студентів СумДПУ імені А. С. Макаренка стали переможцями та призерами.

Проведення на базі СумДПУ імені А. С. Макаренка II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з фізичного виховання і спорту та Всеукраїнської олімпіади з фізичного виховання (*ІНІ Інститут фізичної культури – директор доц. Лянной М. О.; кафедра теорії та методики фізичної культури – завідувач проф. Томенко О. А.*) дозволило підвищити результативність студентської наукової роботи у відповідних галузях знань.

Структурний підрозділ-лідер за кількістю місць у міжнародних наукових конкурсах – Фізико-математичний факультет.

Тож, 2015–2016 навчальний рік у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка відзначився науковими здобутками, проте це лише закликає до подальшого не тільки кількісного, але й якісного покращення показників.

VIII. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

У звітному періоді міжнародну діяльність університету було спрямовано на урізноманітнення форм співробітництва, поглиблення його змісту та підвищення результативності міжнародної наукової співпраці університету із зарубіжними закладами освіти, міжнародними фондами та організаціями.

Співробітництво Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка із закордонними організаціями реалізувалося шляхом:

1. *Розробки та підписання угод про співробітництво:*

✓ продовжено дію угоди про творче співробітництво з Великотирнівським Університетом імені Кирила і Мефодія.

✓ укладено угоди про співробітництво з Академією Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща), Сілезьким Університетом (м. Катовіце, Польща), Північним національним університетом (м. Іньчуань, провінція Нінся, Китай).

✓ підготовлено проекти угод про співробітництво СумДПУ з Університетом Коменського (м. Братислава, Словачія); Поморською академією в Слупську (Республіка Польща); Ягеллонським університетом (м. Краків, Республіка Польща).

✓ на постійній основі ведеться співпраця з такими міжнародними організаціями як: Фонд імені Роберта Боша (Німеччина); Громадська організація «Коло підтримки «Суми-Допомога» (Німеччина); Німецька служба академічних обмінів (DAAD), Ради міжнародної освіти (США), Корпус Миру (США), Французький центр мовного та культурного співробітництва «Альянс Франсез» (Франція).

2. *Запрошення іноземних фахівців до проведення науково-педагогічної діяльності:*

✓ 4 іноземних науковців та лекторів з зарубіжних країн.

3. *Організації та участі у міжнародних наукових заходах:*

✓ проведення на базі СумДПУ наукових заходів (13): 9 міжнародних конференцій та 2 всеукраїнських конференції з міжнародною участю, 1 міжнародного науково-практичного семінару, 1 регіонального семінару з міжнародною участю;

✓ участь у наукових заходах міжнародного рівня

– наукові заходи за кордоном – конференції і семінари, міжнародні форуми.

– наукові заходи на території України (міжнародні форуми; круглі столи; міжнародні конференції, міжнародні літні школи; семінари, тренінги).

3. *Відрядження викладачів університету за кордон:*

✓ з метою проведення науково-дослідної роботи за темами дисертаційних досліджень (2 особи);

✓ наукове стажування на базі іноземних вищих навчальних закладів та навчальних центрів (9 викладачів);

✓ для участі в міжнародних конференціях, семінарах в освітніх закладах Білорусі, Польщі, Китаю (16 викладачів).

5. *Активізації програм студентських обмінів та стажувань:*

✓ студентка інституту філології отримала грант на навчання в університеті США (Kansas and Emporia State University) протягом першого семестру 2016-2017 н.р. в рамках Програми обміну для студентів вищих навчальних закладів Global UGRAD program, яка здійснюється Бюро в справах освіти та культури Державного департаменту США, Посольством США в Україні та організацією World Learning та підтримується урядом Сполучених Штатів Америки.

✓ участь у найбільш поширених програмах студентського культурного обміну та стажування за кордоном 36 студентів, (з них за програмою «Au-Pair» 5 студентів; за програмою «Work&Travel» до США виїздило 9 студентів, за аналогічною програмою до Німеччини, Фінляндії, Греції виїздило 6 студентів; у програмі «CampAmerica» взяло участь 8

студентів університету, студенти брали участь у мовних стажуваннях закордоном у Німеччині та Австрії).

6. Реалізації грантово-пошукової діяльності:

Викладачі та співробітники університету отримали гранти від Німецької служби академічних обмінів, Фонд імені Роберта Боша, Європейської асоціації дослідників освіти, Британської ради.

7. Навчання іноземних громадян:

✓ станом на 12.12.2016 р. в університеті навчається 134 студентів-іноземців серед них 118 студентів денної форми та 16 – заочної форми навчання;

✓ розширюється географія вступників до СумДПУ А.С. Макаренка: на сьогоднішній день в університеті навчаються представники 9 країн: Азербайджан – 2 чол., Ізраїль – 3 чол., Ірак – 5 чол., Китай – 11 чол., Молдова – 1 чол., Сербія – 5 чол., Туреччина – 13 чол., Туркменістан – 74 чол., Узбекистан – 19 чол.;

✓ в університеті діє підготовче відділення для студентів-іноземців по підготовці до вступу у ВНЗ України на якому навчається 7 осіб.

ІХ. ПЕРЕВІРКА УНІВЕРСИТЕТУ ДЕРЖАВНОЮ ІНСПЕКЦІЄЮ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

З 31 жовтня до 09 листопада 2016 року відповідно до наказу Державної інспекції навчальних закладів України № 01-13/165 від 26 жовтня 2016 року «Про планову вибірккову виїзну перевірку Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка» була проведена перевірка освітньої діяльності Університету.

За підсумками перевірки видано Акт перевірки додержання суб'єктами господарювання, що надають послуги у сфері вищої освіти, вимог законодавства про вищу освіту № 01-13/165-03-06/1 (далі Акт перевірки) від 09 листопада 2016 року, результати перевірки університету комісією ДІНЗ України розглянуто на засіданні розширеного ректорату 09 листопада 2016 року, протокол №9 та позаплановому засіданні вченої ради 14 листопада 2016 року, протокол №5. Результатом розширеного засідання ректорату є Розпорядження № 59 від 09.11.2016 року «Про усунення зауважень та недоліків, виявлених під час планової перевірки університету комісією ДІНЗ України», а результатом позапланового засідання вченої ради – ухвалені та затверджені наказом по університету від 14 листопада 2016 року № 442 «Про затвердження Заходів по усуненню зауважень і недоліків, виявлених під час планової перевірки університету комісією ДІНЗ України» Заходи по

усуненню зауважень і недоліків, виявлених під час планової виїзної вибіркової перевірки Державною інспекцією навчальних закладів України Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка з 31 жовтня до 09 листопада 2016 року».

На виконання Заходів по усуненню зауважень та недоліків, виявлених під час планової перевірки університету комісією ДІНЗ України 22 листопада 2016 року проведена розширена нарада за участю проректорів, директорів навчально-наукових інститутів, деканів факультетів, завідувачів кафедр та провідних науковців університету щодо виконання Заходів та недопущення в роботі вказаних зауважень та недоліків та видано розпорядження № 62 від 23 листопада 2016 року «Про виконання заходів по усуненню зауважень та недоліків, виявлених комісією ДІНЗ України».

Виконання зауважень, виявлених під час перевірки комісією ДІНЗ, виконуються. Університет систематично звітує перед ДІНЗ про їх виконання.

Х. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Матеріально-технічна база

Комп'ютерний парк університету налічує близько 350 персональних комп'ютерів, близько 150 принтерів, 50 сканерів та 80 копіювальних апаратів. Крім комп'ютерів, що використовуються безпосередньо в навчальному процесі, комп'ютерна техніка та периферійне обладнання використовуються в підрозділах університету.

Роботу університету забезпечують 4 сервери: сервер «Інтернет», сервер «ІС-Бухгалтерія», сервер «Деканат», та сервер «УДФ-Бібліотека». В 2016 році університетом було придбано новий потужний сервер для бібліотеки, на якому встановлено програмне забезпечення для електронного архіву наукових та освітніх матеріалів СумДПУ імені А.С. Макаренка, що забезпечує накопичення, систематизацію, зберігання інтелектуальних продуктів наукового, освітнього та методичного призначення, створених університетськими спільнотами Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, та забезпечує довготривалий, постійний і надійний безкоштовний відкритий доступ до них засобами Інтернет-сервісів, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

Централізована закупівля комп'ютерної техніки

Протягом 2016 року університетом здійснювалась закупівля комп'ютерної техніки та периферійного обладнання на загальну суму майже

350 тис. грн., створено комп'ютерний клас, а інші розподілені по структурних підрозділах.

Локальна комп'ютерна мережа

Університет є розгалужену локальну комп'ютерну мережу яка об'єднує майже всі комп'ютери університету. Корпуси університету, а саме: центральний учбовий корпус, інститут філології, корпус фізико-математичного факультету, «майстерні» (редакційно-видавничий відділ), спортивний і 4-й учбовий корпуси, гуртожитки з'єднані за допомогою високошвидкісних оптоволоконних ліній зв'язку. Кожного року силами центру інформаційно-телекомунікаційних технологій до неї під'єднуються нові комп'ютери.

Доступ до системи Інтернет

Університет під'єднаний до глобальної комп'ютерної мережі Інтернет через Інтернет-сервіс провайдера «Павлабор» за допомогою оптоволоконних ліній передачі даних зі швидкість 100 Мбит/с в обох напрямках. Всі комп'ютери, які входять до локальної мережі мають доступ до мережі Інтернет та електронної пошти. Протягом останніх років ведеться робота по покриттю території університету бездротовим доступом до інтернету за допомогою Wi-Fi завдяки чому студенти і співробітники університету можуть вільно підключитись до мережі інтернет у центральному корпусі, на фізико-математичному факультеті, історичному факультеті, інституті філології, інституті педагогіки та психології, факультеті мистецтв, центральному читальному залі бібліотеки.

Сайт університету

На сервері університету розміщений і функціонує офіційний сайт СумДПУ ім. А.С.Макаренка www.sspu.sumy.ua, який створений на основі безкоштовної системи управління сайтами **Joomla**. Фахівцями ЦІТТ постійно ведеться робота по його оновленню, вдосконаленню і наданню нових функціональних можливостей. Нещодавно було реалізовано автоматичний переклад сайту на декілька основних мов, а саме: англійську, німецьку, польську, російську, казахських та узбецький.

Фізико-математичний факультет та Інститут педагогіки і психології мають свої персональні сторінки, які розміщені на інших сайтах. Нещодавно створений окремий сайт Наукової бібліотеки університету.

В поточному році університет почав впроваджувати елементи дистанційного навчання. Для цього на сервері університету було встановлене безкоштовне програмне забезпечення **Moodle** (модульне об'єктно-

орієнтоване динамічне навчальне середовище) — навчальна платформа призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і учнів (студентів) в одну надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища. Було проведено навчання викладачів, розпочато створення курсів навчальних дисциплін.

XI. ВИХОВНА ТА СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Виховання студентів в Сумському державному педагогічному університеті здійснюється відповідно до загальнодержавної «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» та загальноуніверситетської «Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка». Крім цього у процесі навчання студенти ознайомлюються з основними правовими документами, які забезпечують захист дітей України.

Головною метою виховного процесу в СумДПУ імені А.С. Макаренка є плекання гармонійно розвинутої особистості майбутнього педагога, забезпечення засвоєння ним духовних надбань українського народу, гуманних міжнаціональних взаємин, формування в студентській молоді стійких якостей патріота і громадянина України, високої професійної компетентності, фізичної досконалості, морально-етичної, художньо-естетичної, правової, економічної та екологічної культури.

Зазначена мета досягається шляхом належної організації виховних заходів, що реалізують засади національно-патріотичного, інтелектуально-духовного, громадянсько-правового, морального, екологічного, естетичного, трудового та фізичного виховання студентської молоді.

Ефективність та високий рівень виховної діяльності в університеті забезпечується завдяки дії комплексної системи виховання, яка базується на чіткій координації всіх ланок навчально-виховного процесу – від ректорату, деканатів, структурних підрозділів університету до студентського самоврядування. Організація культурно-масових заходів в університеті покладається на відділ соціальної та культурно-масової роботи. До проведення виховної роботи залучені кафедри факультетів та інститутів, куратори академічних груп, студентська профспілка, студентський ректорат університету та студентські деканати факультетів, інститутів, рада соціально-виховних питань, студентський клуб, спортивний клуб.

Досягнення зазначених вище стратегічних виховних цілей передбачає систематичну й цілеспрямовану роботу за такими основними напрямками, як:

культурно-масова та інформаційно-просвітницька діяльність, робота психологічної служби університету, організаційна та виховна діяльність в гуртожитках, соціальна робота з пільговими категоріями студентів, робота зі студентським самоврядуванням, організація спортивних заходів.

Особливе місце в системі виховання студентської молоді університету посідає національно-патріотичний аспект, головною домінантою якого є формування в особистості ціннісного ставлення до навколишньої дійсності та до самої себе, активною за формою та моральною за змістом життєвої позиції.

Велика увага приділяється організації та проведенню заходів, спрямованих на формування у студентства високого рівня патріотизму, популяризацію культури і національних традицій України, національну консолідацію та злагоду (змагання «Козацькі розваги», присвячені Дню захисника Вітчизни, Обласний урочистий мітинг з нагоди Дня українського козацтва, святкування

Дня рідної мови, Дня української писемності та мови, Дня Європи, Дня Конституції, Дня Незалежності України тощо).

Культурно-масова робота в університеті

Культурно-масова діяльність в університеті, що передбачає організацію календарних, професійних та студентсько-молодіжних свят, концертів та театральних вистав, інтелектуальних ігор, оглядів-конкурсів художньої самодіяльності студентів, змістовного дозвілля студентської молоді протягом звітного періоду здійснювалася з використанням як традиційних, так і нових форм роботи. В Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка було проведено близько 40 культурно-масових заходів, серед яких День святого Валентина («10 кроків до кохання»), Міжнародний жіночий день 8 Березня «Дві зірки», святковий концерт до урочистого відкриття їдальні для працівників та студентів університету, Клуб веселих та найкмітливіх, День науки (підбиття підсумків студентської науки та творчості), «Міс та містер педагогічний університет», концертні вітання для учасників різноманітних міжнародних та всеукраїнських конференцій, що проходили на базі СумДПУ, і т.д.

Серед традиційних форм культурно-масової роботи слід особливо відзначити святкування Дня пам'яті та примирення, який був приурочений 71-й річниці Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. З нагоди цієї визначної події з ініціативи відділу соціальної та культурно-масової

роботи та студентського профкому для ветеранів, викладачів, співробітників, студентів та гостей університету функціонувала польова кухня, були проведені концерти пісень військової тематики за участі міського хору ветеранів. Також відбулися урочисті заходи присвячені відкриттю меморіальної дошки в пам'ять загиблого герою України, випускнику нашого навчального закладу Олександрю Аніщенку.

Також стали традиційними посвята у студенти, святкові концерти до Дня працівників освіти, Міжнародного дня студента. Новою формою роботи є активне залучення до заходів іноземних студентів, які щороку поповнюють студентський склад нашого університету. Протягом звітного

періоду проводилися різноманітні ярмарки в тому числі благодійні.

У грудні 2016 року відбулись урочистості з нагоди 92-річниці Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Святкування включало в себе цілу серію заходів: виставки картин та батику, фотоколаж «Крізь минуле і сьогодення», демонстрація фільму про університет та інтерв'ю «З перших вуст» ректорів СумДПУ. В актовій залі відбувся святковий концерт, який цього року став інтернаціональним, до свята долучилися студенти з Китаю та Сербії. До привітань в цей день приєдналися представники Сумської ОДА, Сумської міської ради, Департаменту освіти і науки Сумської ОДА. Кращі працівники та студенти були нагороджені грамотами та подарунками.

Музей історії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, як складова відділу соціальної та культурно-масової роботи, планомірно збирає, вивчає, експонує та пропагує оригінальні пам'ятки матеріальної та духовної культури, пов'язані з діяльністю й розвитком нашого університету та педагогічної освіти в області.

Музей проводить дослідницьку роботу: систематично поповнює фонди музею шляхом проведення експедицій, екскурсій, а також використовує інші шляхи комплектування, що не суперечать законодавству. Здійснює облік музейних предметів, забезпечує їх збереження, створює, оновлює стаціонарні експозиції та виставки.

Зараз у музеї **40** фондів в яких зібрано **6408** експонатів, з них **5956** оригінальні, **489** одиниць представлені в експозиції (переважно це фотографії, дипломи, нагороди, документи різного характеру). У середньому, за квартал, на облік до музею потрапляє 40 експонатів.

За поточний рік проведено **85** екскурсій для **1278** студентів, співробітників та гостей університету. Організовано та проведено **8** тематичних виставок: «Волю не дають, а здобувають!», виставка сакрального мистецтва, «Партизанські реліквії», нумізматична виставка та інші. Музей став організатором **11**

показів документальних фільмів присвячених державним та ювілейним святкам: «Правда про Чорнобиль», «Війна. Український рахунок. Партизанський рух на Україні», «Великий Голод» та інші. Також проведено 9 круглих столів, **1** святкова акція, **7** історичних годин та **3** вечори пам'яті.

Проводиться популяризація видатних постатей нашого ВНЗ (зокрема Никанора Харитоновича Онацького, Марка Степановича Майдана, Олександра Григоровича Аніщенка, сестер Віти та Валентини Семеренків та ін.).

З метою збереження та популяризації історичної спадщини університету, музей веде науково-дослідну співпрацю з Державним архівом Сумської області.

Активно підтримуються консультативні зв'язки, з метою обміну досвідом та інформацією з краєзнавцями, а також іншими музеями Сумщини та України. Постійно надаються консультації та матеріали з історії університету студентам, викладачам, співробітникам, представникам ЗМІ.

Інформаційна робота

Особлива увага у СумДПУ приділяється веб-сайту університету: за останній рік удосконалено дизайн, змістовне наповнення, збільшено кількість інформаційних вкладок в декількох розділах, підвищена частота оновлення новин. Також дещо змінена форма подачі новин. Для зручності перегляду користувачу пропонуються декілька фото та посилання на повний фото та відео звіти заходів.

Слід зазначити, що події СумДПУ висвітлюються не тільки на сайті університету, а й дублюються в офіційній групі (vk.com/sspu_official). Ще одна спільнота, «Прес-центр СумДПУ» (http://vk.com/press_sspu), працює з метою більшого інформування студентів щодо різноманітних заходів та подій в університеті, а також поза його межами.

Особливістю спільноти є її наповнення. Адже тут висвітлюються можливості участі наших студентів в університетських, міських та обласних конкурсах, фестивалях тощо, пропозиції щодо працевлаштування, які надходять адміністратору спільноти і публікуються в ній. Крім цього, на сторінці прес-центру розміщуються різні соціальні опитування з метою виявлення інтересів студентства нашого університету та задля удосконалення рівня проведення масових заходів. У спільноті є можливість залишити свої коментарі, побажання, висловити власну думку, що теж є важливим для розуміння результатів інформаційної роботи.

Також в «Прес-центрі» розміщуються фото та відео архіви з усіх загально університетських та частково з факультетських заходів у вільному доступі, що значно розширює віртуальний інформаційний простір СумДПУ імені А. С. Макаренка та слугує гарним показником виховної роботи в університеті для абітурієнтів та студентів інших вишів.

Варто відзначити новостворену університетську передачу «СумДПУ-онлайн» на АкадемТВ (автор Осташевський М. Л., на сьогодні відбулося 52 випусків програми), університетську передачу на Сумському обласному радіо «Університет майбутнього» (редактор Валентина Погорелова), заключення договору з газетою Ваш Шанс та висвітлення діяльності університету зокрема, в інших ЗМІ, інформаційно-довідковий порталі міста Суми (www.topgorod.com), інтернет-журнал «Наші Суми» (nashisumy.com.ua), портал міста Суми (www.gorod.sumy.ua).

Соціальна робота

В Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка станом на сьогодні навчаються 56 студентів-сиріт, 39 студентів-інвалідів, а також студенти, які мають дітей.

1. Навчально-науковий інститут педагогіки та психології: сиріт – **18**, інвалідів – **12**;
2. Навчально-науковий інститут фізичної культури: сиріт – **15**, інвалідів – **6**;
3. Природничо-географічний факультет: сиріт – **2**, інвалідів – **10**;
4. Факультет іноземної та слов'янської філології: сиріт – **11**, інвалідів – **7**;
5. Фізико-математичний факультет: сиріт – **1**, інвалідів – **0**;
6. Навчально-науковий інститут історії та філософії: сиріт – **5**, інвалідів – **3**;
7. Факультет мистецтв: сиріт – **4**, інвалідів – **1**.

Всім студентам пільгової категорії регулярно здійснюються виплати відповідно до вимог чинного законодавства. На початку нового навчального року згідно із законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування» та Законом України «Про державний бюджет України на 2015 рік», було виділено готівкові кошти студентам-сиротам:

1. Для придбання навчальної літератури у розмірі трьох місячних стипендій (2475 грн.) **42** особи, які навчаються на повному державному забезпеченні (1, 2, 3, 4, 5, 6 курс) – загальна сума **103 тисячі 950 гривень**;
2. Для первинного придбання одягу та взуття (595 грн.) **21** особа, які були зараховані до складу студентів на 2016/2017 навчальний рік (1, 3, 5, 6 курс) – загальна сума **12 тисяч 495 гривень**;
3. Для щорічного поновлення одягу (386 грн. 75 коп.) **27** осіб, які продовжили навчання в університеті (2, 3, 4 курси) – загальна сума **104 тисячі 42 гривні 25 копійок**;
4. Кошти для придбання комплекту нового одягу та взуття (204 грн.) **8** осіб, які продовжили навчання (5, 6 курси) – загальна сума **1 тисяча 632 гривні**;
5. Грошова допомога при продовженні навчання (42 грн. 50 коп.) **8** осіб (5, 6 курс) – загальна сума **340 гривень**.

На оздоровлення сиріт було виділено **39** тисячі **780** гривень.

Студенти-сироти отримують соціальну стипендію у розмірі **1989 гривень**, а також гроші на харчування з розрахунку **73 гривні 44 копійок** на день – студентам-сиротам, які знаходяться на повному державному забезпеченні (на одну особу загальна сума в місяць – **дві тисячі двісті сімдесят шість гривень 64 копійки**), **25 гривень** на день – студентам-сиротам, які знаходяться під опікою (на одну особу загальна сума в місяць – **сімсот сімдесят п'ять гривень**).

В кінці календарного року систематично виплачується матеріальна допомога **всім** студентам-сиротам у розмірі **136** гривень.

Щороку студентам-сиротам першого курсу виготовляються єдині квитки, які дають право на безоплатне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, театрів, спортивних споруд, а також безкоштовний проїзд у міському та міжміському транспорті.

Одним із важливих аспектів забезпечення ефективної реалізації концепції розвитку університету є забезпечення належного стану соціальної сфери.

Систематично здійснюється соціальна робота з пільговими категоріями студентів. Постійно оновлюється база даних, здійснюється документальне забезпечення зазначеної діяльності (довідки, характеристики тощо), соціально-психологічний супровід студентів-сиріт та інвалідів.

Поселення до гуртожитків студентів університету, облік листків непрацездатності та флюорографій працівників університету

Відповідно до плану виховної роботи на 2016-2017 н.р. була проведена наступна робота. Координація питань поселення і проживання студентів у гуртожитках здійснювалася комісією з питань поселення (переселення, виселення) студентів до гуртожитків, основним завданням якої є враховувати при поселенні всі види активності студента протягом року (навчання, громадська діяльність, дотримання правил поведінки в університеті та в гуртожитку, можливі зауваження, заборгованості по оплаті за проживання, відпрацювання й інші порушення), а факти можливих порушень правил внутрішнього розпорядку в гуртожитках розглядалися радою із соціальних та виховних питань.

Постійно вдосконалюється система заохочення студентів, що проживають в гуртожитках. Зокрема, організовується щорічний огляд-конкурс на кращу кімнату в гуртожитках, переможці якого нагороджуються цінними призами.

У 3 гуртожитках, загальною площею 17875,1 м², на 1408 місць було поселено 100% студентів, які потребували місця для проживання в гуртожитках. Проведено перевірку дотримання студентами, які проживають в гуртожитках, правил внутрішнього розпорядку відповідно до «Правил внутрішнього розпорядку в гуртожитках», «Положення про студентські гуртожитки СумДПУ ім. А.С. Макаренка».

Була проведена робота по упорядкуванню супровідної документації на реєстрацію / поселення / переселення / виселення студентів СумДПУ ім. А.С. Макаренка, а саме прийом заяв, реєстрація заяв, оформлення ордерів, реєстрація та видача ордерів, оформлення наказів «Про внесення доповнень до наказів про поселення до гуртожитків».

Здійснено прийом заяв для студентів 1,5 та 2-4 курсів, зареєстровано та видано ордери на проживання в гуртожитках на 2016-2017 н.р. Складено і погоджено графік на поселення студентів до гуртожитку на 2016-2017 н.р. В цілому успішно проведено спільно з членами комісії процедуру поселення студентів до гуртожитків на наступний навчальний рік з квітня по вересень 2016 року.

Протягом року було проведено збір результатів флюорографічного обстеження. Регулярно подавався список працівників університету, термін дії флюорографічного обстеження яких закінчується в поточному місяці, або вже закінчився на основі результатів флюорографічного обстеження, які збираються і зберігаються в архіві.

Протягом року було проведено реєстрацію, обрахунок трудового стажу листків непрацездатності працівників університету. У січні пройдено перевірку Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Претензій до проведеної мною роботи не було виявлено. Із 10.12.2016 розпочато збір, реєстрація та заповнення інформацією по страховому стажу листків непрацездатності працівників університету (протоколу комісії із соціального страхування № 12 за грудень 2016 року).

Матеріальна допомога та преміювання студентів

Протягом 2016 календарного року студенти університету, які навчаються на бюджетній формі навчання, за рішенням стипендіальної комісії отримували матеріальну допомогу у зв'язку зі скрутним матеріальним. Всього для матеріальної допомоги студентів було виділено **195 тисяч 525** гривень з них по інститутам (факультетам):

- Навчально-науковий інститут педагогіки та психології – 18,150 тис грн
- Навчально науковий інститут культури та мистецтв – 23,925 тис грн

- Навчально-науковий інститут фізичної культури – 82,500 тис грн
- Навчально науковий інститут історії та філософії 13,200 тис грн
- Природничо-географічний факультет – 22,275 тис грн
- Фізико-математичний факультет – 12,375 тис грн
- Факультет іноземної та слов`янської філології – 23,100 тис грн

Також було виділено кошти для матеріальної допомоги студентам-аспірантам у загальній сумі **43,241** тисяч гривень.

XII. ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

У 2016 році психологічною службою проводяться психодіагностичні заходи, метою яких є покращення психологічного клімату в студентському середовищі, а саме:

- анкетування щодо визначення адаптації студентів I курсу до навчання, під час якого було охоплено 301 особи;
- адаптації студентів I курсу до нових умов проживання у

- гуртожитках, I курс 135 осіб;
- анкетування пільгових категорій 13 осіб;

У вересні – жовтні 2016 року проведені семінари-зустрічі з кураторами I-II курсів за наступними темами: «Профілактика правопорушень та шкідливих звичок серед молоді», «Адаптація першокурсника до нових умов навчання у ВНЗ» (надання

інформації щодо анкетувань). Охоплено: 20 осіб.

Проведено семінари для старост 1 курсів з питань ознайомлення з роботою психологічної служби, включаємо виступи запрошених щодо профілактики та просвітницької діяльності на рівні міста. Охоплено: 28 осіб.

Проведено семінар для студентів пільгових категорій. Охоплено: 30 осіб.

Після проведеного анкетування виявлено запит студентів на тренінгові заняття та проведені тренінги за такими темами:

- «Тайм-менеджмент: крок до успіху»;
- «Згуртованість колективу»;
- «Як подолати стрес перед іспитами»;
- «Ораторське мистецтво»;
- «СНІД - проблема 21 століття»; «Втрата близької людини».

Охоплено: 502 особи.

Проведено заняття з іноземними студентами з метою їх успішної адаптації та соціалізації до нових умов проживання та навчання.

Психологічна служба проводить перегляд документального кіно за підтримки Сумської обласної організації кіноосвіти, з метою сприяння підвищенню рівня української кінодокументалістики, становленню в Україні відкритого діалогу про моральні проблеми суспільства, права людини. Засобами кіномистецтва сприяти зміцненню почуття людської гідності у громадян України, надихати їх на активні відповідальні дії задля побудови демократичного суспільства.

У своїй діяльності психологічна служба використовує найсучасніші методи роботи, якими є психологічний дискусійний кіноклуб вихідного дня «ІНСАЙТ», робота якого базується на принципах психотерапевтичної групи, а метою являється підвищення ефективності адаптації учасників в соціумі, допомога в самореалізації, сумісне вирішення психологічних проблем за допомогою кінотренінгу. І також розпочато роботу дитячого кіноклубу «ЧАРІВНИК». Зустрічі проходять 2 рази на місяць. Охоплено 264 особи.

Створена студентська наукова студія професійного зростання «Я-ЕФЕКТИВНИЙ» в рамках ГО «Асоціація естетотерапії» де ми маємо на меті

впроваджувати авторський навчальний курс із "Основ естетотерапії: особистісне та професійне зростання" з сертифікацією учасників. Початок навчання з 2 лютого 2017 року.

Два рази на рік проводяться курси з «Першої психологічної допомоги» з метою просвіти та впровадження потрібних наразі для майбутнього

педагога знань з першої психологічної допомоги, роботи з дітьми, практичних знань роботи з горем та втратою. Сертифікат міжнародного зразка від СООТЧХУ. Охоплено 42 особи.

Психологічна служба бере активну участь у волонтерських заходах, створено «Школу Волонтера» та діє університетська Школа Добрих Справ де ми використовуємо новітні арт-терапевтичні, естето-терапевтичні методики. Та впроваджуємо ряд таких заходів, як: арт-терапевтична майстерня "Жіноче Коло" для жінок, чії чоловіки знаходяться в зоні АТО, жінки-переселенки, заняття з дітьми-переселенцями та дітьми демобілізованих за допомогою естетотерапії, арт-терапії, заняття з дітьми позбавленими батьківського піклування, курси з «Психо-соціальної підтримки» для студентської молоді, участь в ефірах на радіо, ТВ з метою популяризації роботи психолога.

Заняття проводимо кожного тижня (щонеділі).

Охоплено: 1450 осіб, 180 консультацій надано психологічною службою демобілізованим які знаходились в зоні АТО, тимчасово переміщеним особам (жінки, діти).

Працює соціально-психологічний консультативний центр та анонімний телефон «Довіра» де можна отримати психологічні консультації за різними запитамися для студентської молоді, викладачів, кураторів. Охоплено: 956 осіб (студенти).

Викладачі, співробітники: 27 осіб. Куратори: 14 осіб.

ХІІІ. СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА

Фізична культура і спорт у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка є невід'ємною частиною формування загальної культури особистості студентів, збереження і зміцнення їх здоров'я, організації та забезпечення здорового способу життя, створення умов для продовження активного студентського дозвілля.

В університеті є спеціалізована фізкультурно-оздоровча та навчально-тренувальна база, до складу яких входять: басейн, гімнастична зала, два зали одноборств, дві ігрові зали, стрілецький тир, стадіон із трибунами для глядачів (3 тисячі місць) і штучним покриттям поля, бігові доріжки та тренажерний зал.

Студенти мають змогу займатися у секціях з олімпійських видів спорту таких як футбол, баскетбол, волейбол, спортивна гімнастика, плавання, легка атлетика, вільна боротьба, стрільба із луку, лижні гонки, біатлон, дзюдо, настільний теніс. Популярні також і ті види спорту, що не входять до програми Олімпійських ігор: панкратіон, спортивна аеробіка, спортивний туризм, фітнес, футзал, індорхокей, атлетизм, самбо, сумо, шахи, паурліфтинг, армреслінг.

Протягом року проводилася чемпіонати університету серед факультетських та інститутських (окрім НН ІФК) команд з шахів, волейболу (жін., чол.), баскетболу (жін., чол.), футзалу, бадмінтону, а також кубки ректора з видів спорту, де залучалися команди викладачів та призери чемпіонатів університету.

Переможці та призери чемпіонатів серед факультетів та інститутів:

Шахи :

I Факультет іноземної та слов'янської філології

II Фізико-математичний факультет

III Природничо-географічний факультет

Бадмінтон :

I зб. команда фізико-математичного та природничо-географічного ф-в

II ІІІ «Юність»

III ІІІ «Старт»

Баскетбол жін. :

I Фізико-математичний ф-т

II Факультет іноземної та слов'янської філології

III ІІІ

Баскетбол чол.:

I Фізико-математичний факультет

II Природничо-географічний факультет

III Історичний ф-т

Футзал :

I Фізико-математичний ф-т

II Історичний ф-т

III Природничо-географічний факультет

Волейбол жін.:

I Факультет іноземної та слов'янської філології

II Природничо-географічний факультет

III Фізико-математичний факультет

Волейбол чол. :

I Фізико-математичний факультет

II ІІІ

III Природничо-географічний факультет

З великим успіхом відбуваються кубки деканів фізико-математичного, природничо-географічного, історичного факультетів.

Спортивні свята, які відбулися протягом року:

1. Спортивний флешмоб «Зарядка», присвячений Дню фізичної культури і спорту;
2. Кубок директора НН ІФК з паркового волейболу, присвячений міжнародному Дню студентського спорту;
3. «Веселі старти» до 10-ти річчя НН Інституту фізичної культури і спорту;
4. Богатирські ігри;
5. Легкоатлетичний крос пам'яті О.Барабаша;
6. Турнір з фут залу пам'яті С.П. Кізеєва;
7. Відкритий чемпіонат НН ІФК зі спортивного туризму;
8. Кубок «Миру», присвячений Дню захисника України;
9. Різдвяний турнір з міні-футболу пам'яті В.К. Танькова;
10. Жіночий футзальний турнір, присвячений міжнародному жіночому Дню;
11. Першість студентів IV курсу з легкоатлетичного багатоборства;
12. Першість студентів IV курсу зі спортивної гімнастики;
13. Кубок НН ІФК з футболу серед груп I курсу;
14. Туристичний зліт студентів університету;
13. Кубок директора НН ІФК з настільного тенісу;
14. Кубок директора НН ІФК з волейболу серед жіночих команд;
15. Кубок директора НН ІФК з пауерліфтингу;
16. Кубок університету з армреслінгу;
17. Кубок директора НН ІФК з флорболу;
18. Кубок директора НН ІФК з настільного тенісу;
19. Кубок директора НН ІФК з баскетболу;
20. Особистий чемпіонат університету з шахів.

Ми щиро пишаємося тими змаганнями, які стали для нас традиційними і є візитівками нашого університету. Одним з них є турнір з футзалу пам'яті викладача кафедри ТМС В.К. Танькова, який в минулому році проводився в двадцятий раз. Також з успіхом відбулися змагання з волейболу, присвячені міжнародному Дню студентському спорту; турніри з футзалу пам'яті С.П. Кізеєва та до Дня захисника України, легкоатлетичний крос пам'яті О. Барабаша; першість студентів IV курсу зі спортивної гімнастики та легкоатлетичного багатоборства. Вперше, але думаємо, що буде традиційно, відбувся кубок ректора з футзалу серед команд школярів Сумського району.

На високому рівні відбулося святкування 35-річчя заснування факультету фізичного виховання та 10 ти річчя НН Інституту фізичної культури. У комплекс заходів яких були включені мультиспортивна, екстримально-пригодницька гонка «Веселі старти» та «Богатирські ігри».

Кубки директора НН Інституту фізичної культури з волейболу, футболу, футзалу, баскетболу, флорболу, пляжного волейболу, армреслінгу, паурліфтингу, одноборств, настільного тенісу можна назвати своєрідною спартакіадою серед студентів НН Інституту фізичної культури.

Викладачі та співробітники університету мають змогу відвідувати групи здоров'я з волейболу, футзалу, а також займатися в тренажерному залі та в басейні. Збірна викладачів приймала участь у міській спартакіаді здоров'я серед працівників ВНЗ III-IV рівнів акредитації, а також є постійним учасником кубків деканів та директорів, кубків університетів, товариських ігор зі студентськими колективами.

Студенти університету приймають участь у студентських лігах Сумщини, у міській спартакіаді, обласній універсіаді, обласних чемпіонатах, чемпіонатах та кубках України, Європи та Світу де виборюють велику низку нагород.

Минулий навчальний рік видався вдалим щодо спортивних здобутків для студентів-спортсменів та професорсько-викладацького складу.

Збірні команди СумДПУ імені А.С. Макаренка брали участь у міській спартакіаді, яка складалася 27-ми видів спорту та посіла друге загальнокомандне місце .

У V обласних спортивних іграх серед ВНЗ III-IV р.а наші студенти-спортмени теж приймали та вибороли такі загальнокомандні місця:

I місце – з боротьби вільної, стрільби з лука в приміщенні, лижних гонок, спортивної та фітнес аеробіки, стрільби з лука;

II місце – з легкоатлетичного кросу, волейболу (жінки), настільного тенісу, футзалу (чоловіки, жінки), легкої атлетики (манеж), баскетболу (чоловіки, жінки), волейболу пляжного (жінки);

III місце – з дзюдо, плавання, футболу;

Збірна команда зі спортивної та фітнес аеробіки здобула три комплекти золотих нагород у чемпіонаті України серед ВНЗ та перемогла в чемпіонаті і в кубку України в розділі аероденс та стренфлекс.

Збірна команда з пауерліфтингу здобула перемогу у загальнокомандному заліку в чемпіонаті України.

Тріумфальним став навчальний рік для футзальних команд. Команда «СКІФ» стала чемпіоном студентської ліги Сумщини, а «СКІФ- 2» володарями бронзових нагород. Додамо, що у лізі брали участь і збірна СумДПУ і вперше окремою командою виступила команда фізико-математичного факультету.

Команда «ІФК СумДПУ» з хокею на траві, яка стала бронзовою призеркою чемпіонату України.

У номінації «Олімпійська надія України» перемогу святкувала Журавок Юлія.

А кращим тренером з не олімпійських видів спорту України визнано доцента кафедри ТМФК, ЗТУ Чередніченко С.В.

Головним тренером збірної України з футзалу атлетів з вадами зору та його помічниками є викладачі НН Інституту фізичної культури Чхайло М.Б. , Кравченко І.М. та Гладов В.В. Успіхом яких,

стала перемога у кубку Європи з футзалу серед спортсменів з вадами зору. Додамо й той факт, що Миколі Борисовичу присвоєно почесне звання «Заслуженого працівника фізичної культури і спорту України».

Професора, кандидата педагогічних наук – Лозі Тетяні Володимирівні теж присвоєно почесне звання «Заслуженого працівника фізичної культури і спорту України».

Високі результати були у наших студентів-спортсменів як на Всеукраїнському, так і на міжнародному рівнях.

Павлова Анастасія – чемпіонка Європи зі стрільби із лука у командній першості, бронзова призерка у змішаній парі;

Січеннікова Лідія - чемпіонка Європи зі стрільби із лука у командній першості;

Шишкін Микита - переможець Європейського гран-прі у командній першості зі стрільби із лука;

Скачок Олександр – срібний призер кубку України зі стрільби із лука;

Омельченко Ігор – срібний призер кубку України зі стрільби із лука;

Хочина Ірина Шишкіна Інна – бронзові призерки чемпіонату України зі стрільби із лука у командній першості;

Дудченко Антон – срібний та бронзовий призер чемпіонату Європи серед юніорів з біатлону;

Поваляшко Іван –чемпіон України серед молоді з метання диску;

Мороко Наталія – бронзова призерка чемпіонату України серед молоді у естафеті з легкої атлетики;

Юлія Коломієць - чемпіонка USA Open карате;

Журавок Юлія – чемпіонка України, переможниця та бронзова призерка етапу кубку IBU з біатлону;

Борута Олексій – чемпіон України серед юніорів з вільної боротьби;

Галета Андрій - чемпіон України серед юніорів з вільної боротьби;

Нагорна Яна – чемпіонка України серед юніорів та срібна призерка серед дорослих з гірського бігу;

Савенко Юрій – срібний прзер чемпіонату України з фут залу;

Скрипнік Світлана – володарка (греплінг) та срібна призерка (ноу-гі); кубку Світу з панкратіону, срібна призерка чемпіонату Світу (традішн);

Сушко Олена – чемпіонка (традішн) Світу з панкратіону;

Воскобойник Анастасія – чемпіонка Світу з панкратіону серед юніорів(ноу-гі);

Ткаченко Маргарита - чемпіонка Світу з панкратіону (традішн);

Горобець Кирило – чемпіон (фул) та срібний призер (традішн) чемпіонату Світу з панкратіону;

Ніконець Денис – абсолютний володар (фул, ноу-ги, греплінг юніори і ноу-гі) кубку Світу з панкратіону, чемпіон Світу (традішн);

Козлов Олександр – володар (фул) та срібна призер (греплінг юніори) кубку Світу з панкратіону, бронзовий призер (еліт) середдорослих;

Мосьпан Альберт – чемпіон Світу серед юніорів та бронзовий призер з панкратіону (традішн).

Владислав В'юн – чемпіон України серед юніорів з сумо;

Плетеску Дмитро – чемпіон Світу з козацького двобою;

Бордун Владислав – чемпіон України з паурліфтингу;

Назарчук Олексій – бронзовий призер чемпіонату України з паурліфтингу;

Тельонков Дмитро – чемпіон України за версією WKA з кікбоксингу;

Деркачов Євген – срібний призер чемпіонату України за версією WKA з кікбоксингу;

Сергій Семеренко – чемпіон України з армреслінгу серед спортсменів з вадами опорно-рухового апарату;

Гавриленко Антон – чемпіон України та володар кубку Європи з футзалу серед спортсменів з вадами зору.

До складу збірних команд України (резерв, кандидати, основний склад) увійшли спортсмени з таких видів спорту: вільної боротьби, стрільби із лука, лижних гонок, біатлону, хокею на траві, легкої атлетики, дзюдо, панкратіону, сумо, спортивної аеробіки, спортивного туризму, футзалу, армреслінгу, кікбоксингу, паурліфтингу.

Сумський державний педагогічний університет завжди представлений, як на зимових, так і на літніх Олімпійських іграх спортсменами, які навчаються або навчалися в нашому університеті. У 2016 році в Олімпійській збірній зі стрільби із лука виступали студентки НН Інституту фізичної культури Павлова Анастасія та Січеннікова Лідія, з легкої атлетики

- Кашина Інна у ходьбі на 10 км, а у бігу на дистанції 400 м участь у змаганнях приймав наш випускник Віталій Бутрим.

Наразі в університеті навчаються 2 ЗМС, 8 майстрів спорту міжнародного класу, 25 майстрів спорту України; 58 кандидатів у майстри спорту; більша 100 спортсмен – 1,2,3 розрядів.

Заходи щодо розвитку спортивно-масової роботи в СумДПУ імені А.С. Макаренка:

1. Висвітлення спортивних подій, виступів студентів-спортсменів у змаганнях різного рівня у засобах масової інформації.

2. Залучення студентського самоврядування та студентського профкому до обговорення плану спортивно-масової роботи на рік.

3. Проведення спільних спортивних заходів з Національною Гвардією України та патрульною поліцією м. Суми.

4. Профорієнтаційна робота з учнями загальноосвітніх шкіл м. Суми та області щодо популяризації здорового способу життя. Екскурсії по спортивним спорудам, майданчикам університету.

5. Залучення до загально університетських спортивних заходів вихованців ДЮСШ.

6. Проведення сучасно-популярних видів спорту цікавих для студентської молоді.

7. Участь в університетських змаганнях професорсько-викладацького складу та співробітників.

8. Надання спортивної бази та допомога в організації змагань серед спортсменів з різноманітними вадами.

XIV. ПЛАТНІ ПОСЛУГИ, ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватись навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності», та відповідно до Положення про порядок надання платних освітніх та інших послуг, які надаються Сумським державним педагогічним університетом імені А.С. Макаренка, затвердженого вченою радою

університету (протокол № 4 від 26.11.2012 року), відділом здійснюється робота щодо організації та забезпечення в університеті додаткових (платних) освітніх послуг. Це – навчальні курси різного спрямування й курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників інших закладів, установ і організацій.

Зокрема, традиційними стали курси «**Образотворче мистецтво**». Вже четвертий рік поспіль здійснюється підготовка слухачів за даним видом освітньої платної послуги. У нинішньому навчальному році група в складі 5 осіб почала працювати з кінця

вересня 2016 р. Навчання триватиме – до 31.05.2017 р. Вартість навчання на 1 особу згідно кошторису становить 2 000 грн. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Станом на 12.12.2016 р. за даний вид освітніх послуг до бюджету університету слухачами внесено **3 000 грн.**

У 2016-2017 н.р. працівниками відділу організовано також групи для навчання за програмою курсів іноземних мов, а саме: «Англійська мова» для студентів та «Англійська мова» для викладачів – на базі кафедри практики англійської мови; «Німецька мова», «Іспанська мова», «Французька мова» – на базі кафедри теорії та методики романо-германських мов. Продовжують роботу на базі університету курси «Китайська мова». Період навчання: жовтень 2016 р. – травень 2017 р. Кількість груп: англійська мова – 3; англійська мова для викладачів – 1; німецька мова – 1; іспаська мова – 2; французька мова – 1; китайська мова – 1.

Загальна кількість слухачів на курсах «**Англійська мова**» – 30 осіб. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Вартість навчання відповідно до кошторису складає 250 грн. за місяць н 1 особу (вартість навчання на 1 особу за весь курс навчання становить 2 000 грн.).

Загальна кількість слухачів на курсах «**Англійська мова для викладачів**» – 6 осіб. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Вартість навчання відповідно до кошторису складає 200 грн. за місяць на 1 особу (загальна вартість навчання на 1 особу за весь курс навчання становить 1 600 грн.).

Загальна кількість слухачів на курсах «**Німецька мова**» – 14 осіб. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Вартість навчання

відповідно до кошторису складає 300 грн. за місяць на 1 особу (загальна вартість навчання на 1 особу за весь навчальний період становить 2 100 грн.).

Загальна кількість слухачів на курсах «Іспанська мова» – 17 осіб. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Вартість навчання для 1 особи відповідно до кошторису складає: для 1 року навчання – 400 грн. в місяць (загальна вартість навчання – 3 200 грн.); для 2 року навчання – 425 грн. (загальна вартість навчання – 3 400 грн.).

Загальна кількість слухачів на курсах «Французька мова» – 6 осіб. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Вартість навчання відповідно до кошторису складає 300 грн. в місяць на 1 особу (загальна вартість навчання на 1 особу за весь період навчання становить 2 100 грн.).

Загальна кількість слухачів на курсах «Китайська мова» – 11 осіб. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Вартість навчання відповідно до кошторису складає 300 грн. в місяць на 1 особу (загальна вартість навчання на 1 особу за весь навчальний період становить 2 100 грн.).

Станом на 12.12.2016 р. до бюджету університету за освітню послугу з вивчення іноземних мов надійшло **65 600 грн.** У цілому, слід відзначити, що курси іноземних мов на базі університету працюють третій рік поспіль. Серед слухачів є такі, що відвідують дані курси не в перше. Популярності набувають курси китайської мови. Зараз триває набір слухачів на курси «Польська мова» та «Українська мова. Ділова українська мова» (для студентської молоді та викладачів).

Окремо варто зазначити, що з початку листопада 2016 р. організовано **курси російської мови з навчальним обсягом 900 годин** для студентів-іноземців із Китаю. Для забезпечення навчального процесу курсів залучено викладачів кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання. Група складається з 6 осіб та є перспектива збільшення кількості слухачів уже з початку 2017 р. За даний вид послуг згідно кошторису на рахунок університету надійшло **117 052,92 грн.**

Наразі триває організація курсів «Російська мова (з навчальним обсягом 90 годин)», розрахованих для студентів-іноземців та усіх бажаючих.

Актуальними залишаються курси «Лікувальний та спортивний масаж», що проводяться на базі кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації. Зокрема, із вересня 2016 р. працювало вже 3 групи. У період із 19.09.2016 р. по 19.10.2016 р. працювала перша група у складі 8 осіб. Вартість навчання на 1 особу згідно кошторису становила 1 150 грн. У період із 7.11.2016 р. по 7.12.2016 р. працювала друга група у складі 13 осіб. Вартість навчання на 1 особу згідно кошторису становила 1 500 грн. Зараз триває навчання третьої групи (термін навчання: із 21.11.2016 р. по

23.12.2016 р.) в кількості слухачів 8 осіб. Вартість навчання на 1 особу згідно кошторису становить 1 200 грн. Станом на 12.12.2016 р. за даний вид освітньої платної послуги до бюджету університету надійшло **38 300 грн.**

У 2016-2017 н.р. уперше почали роботу курси «Косметик». Організація курсів, як і набір слухачів до складу груп, здійснювалась спільно з працівниками кафедри медико-біологічних основ фізичної культури. Зокрема, у період із 03.10.2016 р. по 30.11.2016 р. працювала група чисельністю 15 осіб. З 21.11.2016 р. працює друга група (кількість слухачів – 16 осіб). Навчання триватиме до 26.12.2016 р. Окрім працівників кафедри медико-біологічних основ фізичної культури для забезпечення навчального процесу залучено лікаря-дерматолога КУ СМДКЛ (імені св. Зінаїди) Дитячої поліклініки №1, косметика салону краси м. Суми «Грація». Вартість навчання на курсах на 1 особу згідно кошторису становить 640 грн. Усього за даний вид освітніх (платних) послуг на рахунок університету надійшло **19 840 грн.** Слід відмітити, що курси «Косметик» набули популярності, про що, зокрема, свідчить факт здійсненого набору групи, яка працюватиме у лютому 2017 р.

У 2016-2017 н.р. почали також роботу курси «Основи дієтотерапії». Здійснено набір слухачів, відтак у період із 17.11.2016 р. по 17.12.2017 р. працює 1 група чисельністю 7 осіб. Навчання здійснюється викладачем кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації. Загальна вартість навчання на курсах згідно кошторису становить 800 грн. на 1 слухача (мінімальна вартість навчання на місяць становить 200 грн.). Оплата здійснюється слухачами разово та помісяно. Станом на 12.12.2016р. до бюджету університету за даний вид освітньої платної послуги надійшло **2 800 грн.**

Крім того, новою серед додаткових освітніх платних послуг університету є організований працівниками відділу на базі кафедри психології семінар-тренінг «Спілкуємось ефективно: як?». Перша група, яка працювала протягом жовтня 2016 р.) налічувала 7 осіб, що пов'язано зі специфікою навчальної програми. За даний вид освітньої платної послуги до бюджету університету надійшло **1 750 грн.**

Із 29.11.2016 р. по 29.12.2016 р. проводяться курси «Основи фотомистецтва». Працює 1 група у складі 5 осіб. Вартість навчання згідно затвердженого кошторису становить 500 грн. для 1 особи. Оплата здійснюється разово, або 2 рівними частинами (по 250 грн.). Станом на 12.12.2016 р. до бюджету університету за даний вид послуги отримано **2 250 грн.**

Із 7.11.2016 р. (до 30.06.2017 р.) розпочала роботу група курсів **«Інформатика»**, що організована для студентів фізико-математичного факультету, які навчаються за спеціальністю **«Фізика*»** та **«Математика*»** (освітньо-кваліфікаційний рівень **«спеціаліст»**, **«магістр»**). Кількість слухачів – 2 особи. За результатами успішного виконання програми, передбаченої навчальним планом курсів, слухачі отримують відповідне свідоцтво. Крім того, Державній екзаменаційній комісії буде рекомендовано розглянути питання про присвоєння слухачам даних курсів кваліфікації **«вчитель інформатики»**. За навчання на курсах **«Інформатика»** слухачами сплачено відповідно до кошторису суму в розмірі **1 000 грн.**

Триває набір слухачів на курси **«Жестова мова»**, **«Організатор масових заходів, аніматор»**.

З початку опалювального сезону здійснюються **заняття для дітей молодшого шкільного віку з навчання основам плавання**. У даному напрямі роботи працівниками відділу здійснено рекламу даного виду послуг (в загальноосвітніх навчальних закладах роменського та інших мікрорайонів міста), здійснено набір груп. Зокрема, у період із 15.10.2016 по 08.12.2016 працювало дві групи чисельністю по 10 осіб у кожній групі, у період 12.12.2016 по 9.01.2017 працює три групи загальною кількістю 27 осіб. Вартість послуги за 1 абонемент, що включає відвідання дитиною 12 занять, становить згідно кошторису 300 гривень. У цілому станом на 12.12.2016 року за даний вид послуг на рахунок університету надійшло **19 125 грн.**

З 1 вересня 2016 надаються **послуги навчально-практичним центром кафедри логопедії**. Станом на 12.12.2016 р. за дані послуги надійшло **8 550 грн.**

З початку навчального року організовано **курси підвищення кваліфікації (стажування)** за різними спеціальностями. Форма навчання: очно-дистанційна групова та індивідуальна. Зокрема: за спеціальністю **«Тренер-викладач з виду спорту»** пройшли підвищення кваліфікації 55 осіб; за спеціальністю **«Вчитель інформатики»** – 1 особа; за спеціальністю **«Вчитель біології, географії економіки, природознавства, основ здоров'я, основ екології»** – 1 особа.

Триває стажування за такими спеціальностями: **«Фізичне виховання»** – 1 особа; **«Тренер-викладач з виду спорту»** – 7 осіб, **«Вихователь загальноосвітньої школи-інтернату»** – 1 особа.

Вартість послуги з підвищення кваліфікації у 2016-2017 н.р. згідно кошторису становить 600 грн. за 1 особу. Станом на 12.12.2016 р. до бюджету університету за даний вид освітньої послуги надійшло **35 400 грн.**

Отже, усього за 1 півріччя 2015–2016 навчального року до бюджету університету за рахунок послуг відділу перераховано **341 624 грн.** (для порівняння: за увесь 2013–2014 н.р. було перераховано 66 270 грн.; за 1 півріччя 2014–2015 н.р. – 119 130 грн.; за 1 півріччя 2015–2016 н.р. – 177 998 грн.).

Основною метою організації професійно-технічної освіти в СумДПУ імені А.С. Макаренка залишається підвищення конкурентоздатності випускників університету на ринку праці. Відповідно до отриманої ліцензії здійснюється підготовка майбутніх робітників за професією «Охоронник» (1–3 розрядів) та «Молодша медична сестра з догляду за хворими».

Зокрема, за робітничою професією «**Охоронник**» (1–3 розрядів) навчається 26 осіб із числа студентів Навчально-наукового інституту фізичної культури. Навчальний процес здійснюється на базі кафедри теорії і методики фізичної культури. Вартість навчання на 1 особу становить 950 грн. Оплата здійснюється разово або двома рівними частинами. Станом на 12.12.2016 р. до бюджету університету за даний вид освітньої платної послуги надійшло **18 550 грн.** Навчання триватиме до 30.06.2017 р.

Підготовка за робітничою професією «**Молодша медична сестра з догляду за хворими**» здійснюється на базі кафедри медико-біологічних основ фізичної культури. Термін навчання: з 10.10.2016 р. по 30.06.2017 р. Склад групи утворює 25 осіб. Вартість навчання відповідно до кошторису становить 2 300 грн. на 1 слухача. Оплата за навчання здійснюється разово або помісячно. Станом на 12.12.2015 р. сплачено **8 407 грн.** Слід відзначити, що даний вид освітньої послуги набуває популярності серед студентів-іноземців. Так, у 2016-2017 н.р. здобути робітничу професію «Молодша медична сестра з догляду за хворими» виявили бажання навчатися 10 іноземних студентів.

Триває набір слухачів для підготовки за робітничою професією «Нянька» та «Гувернер».

Працевлаштування

У період із січня до березня проводили зустрічі зі студентами випускних курсів з питань їх майбутнього працевлаштування, на яких першочорговим завданням є ознайомлення студентів із законодавством про працевлаштування, ознайомлення з вакансіями педогогічних працівників в закладах освіти області.

Відділом працевлаштування та професійно-технічної освіти 12 травня 2016 року було проведено «Ярмарок вакансій» в присутності представників міських та районних відділів освіти Сумської області, де випускникам пропонувалися вакансії. Всього - 160 вакансій.

Протягом червня-вересня місяця 2016 р. була зібрана інформація про працевлаштування випускників які навчалися на бюджетні форми навчання (в кількості-267 осіб).Із них працевлаштовані в заклади освіти-62 особи, в інші установи-111, не працевлаштовані-32, продовжують навчання у СДПУ імені А.С.Макаренка -11,а інші-52 особи виїхали за кордон, служать в збройних силах, навчаються в інших вузах, декретні відпустки. Отримана інформація, щодо їхнього працевлаштування була внесена до створеної у нашому відділі бази даних випускників 2016 року.

У період із вересня до жовтня 2016 р. було оформлено трьохсторонні договори про працевлаштування між університетом, замовниками та випускниками в кількості – 38 осіб, котрі навчалися за кошти державного фінансування за денною формою навчання.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2006 року № 1361 «Про надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів», наприкінці листопада 2016 р. було забезпечено зв'язок між університетом та випускниками, які згідно нормативних документів отримали одноразову грошову допомогу.

Також, ведеться контроль за випускниками попередніх років, які уклали тристоронні договори про працевлаштування у навчальні заклади строком на три роки. Для цього у вересні-жовтні кожного року надсилається запит до відділів освіти з проханням надати характеристики на цих молодих спеціалістів. Отримані характеристики зберігаються у нашому відділі.

У листопаді – грудні було створено банк особистих даних випускників 2017 року денної форми навчання, що навчаються за бюджетні кошти.

Починаючи з листопада й до сьогодні триває процес формування банку даних вакантних робочих місць у районах і містах області для випускників 2017 року.

Також протягом навчального року працівниками відділу здійснюється інформування районних та міських відділів освіти про чисельність студентів університету, котрі закінчили загальноосвітні навчальні заклади району і навчаються на різних спеціальностях в університеті, подаються дані про тих, хто навчається за цільовими напрямками.

Треба підкреслити, що зв'язок із управліннями, відділами освіти міських рад та РДА підтримується нашим відділом постійно. На їхні прохання підбираємо студентів 5 курсу та магістрантів на звільнені вакантні місця у закладах освіти на протязі навчального року. У першому півріччі 2016-2017 н.р. таких запитів 13. Із них 9 вакансій були заповнені нашими

студентами різних факультетів у Сумському, Білопільському, Охтирському, Липоводолинському районах, м. Суми.

XV. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Сумській державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка є державною установою та фінансується за рахунок загального та спеціального фондів Державного бюджету.

Кошторис затверджується Міністерством освіти і науки України відповідно до доведених лімітних доходів.

Видатки проводились відповідно до бюджетних асигнувань, затверджених кошторисів та планів використання коштів за бюджетними програмами.

Доходи університету

Фінансування університету Міністерством освіти і науки України практично не змінилося в порівнянні з аналогічним періодом попереднього навчального року та складає 51,8 млн. грн., що всього лише на 500 тис. грн. більше від минулого року.

За спеціальним фондом університет отримував доходи від таких видів діяльності:

- надходження від основної діяльності (навчання студентів);
- надходження від господарської діяльності (плата за гуртожиток);
- надходження від спонсорів, гранти та дарунки.

Станом на 14 грудня 2016 року до спеціального фонду університету надійшло 21,4 млн. грн., що на 1,5 млн грн. більше від аналогічного періоду попереднього року. В тому числі: за навчання 16,9 млн. грн., за гуртожиток 4,4 млн. грн., за оренду 0,14 млн. грн.

Це відбулося за рахунок здороження вартості послуг з навчання та збільшення контингенту студентів – іноземців.

Надходження від спонсорів, грантів та дарунків становить 0,215 млн. грн., що є на рівні попереднього року.

Видатки університету

Основними статтями видатків університету є заробітна плата та нарахування на неї, видатки на комунальні послуги та видатки на виплату стипендії.

Загальний фонд.

Витрати на заробітну плату по загальному фонду в звітному бюджетному році складають 25,2 млн. грн., що на 3,9 млн. грн. більше від попереднього року.

Витрати на стипендію та харчування склали 17,2 млн. грн., що на 3,0 млн. грн. менше ніж в попередньому році.

Витрати на комунальні послуги склали в 2016 році 2,3 млн. грн. тоді як в 2015 році ця сума дорівнювала 3,3 млн. грн, що на фоні подорожчання на енергоносіїв недостатньо.

Спеціальний фонд.

По спеціальному фонду витрати на заробітну плату складають 15,3 млн. грн., що на 1,8 млн. грн. більше від попереднього року.

Витрати на комунальні послуги по спеціальному фонду в 2016 році склали 2,0 млн. грн. при цьому не вистачає ще 1,8 млн. грн. для сплати за тепло та електроенергію. В 2015 році витрати на тепло по спеціальному фонду склали 1,5 млн. грн.

27.12.2016 р. відповідно до листа університету додатково МОН України виділив 1 млн. грн. на оплату тепlopостачання.

Протягом року університет придбав сервер для бібліотечного репозитарію вартістю 128 тис. грн.; мастику для ремонту криши (100 тис. грн.); меблі для гуртожитку (100,2 тис. грн.); комп'ютерну техніку (343 тис. грн.); постільну білизну (20,2 тис. грн.).

Оплата за інші послуги склала 478,0 тис. грн.

Видатки університету представлені на рисунку 1.

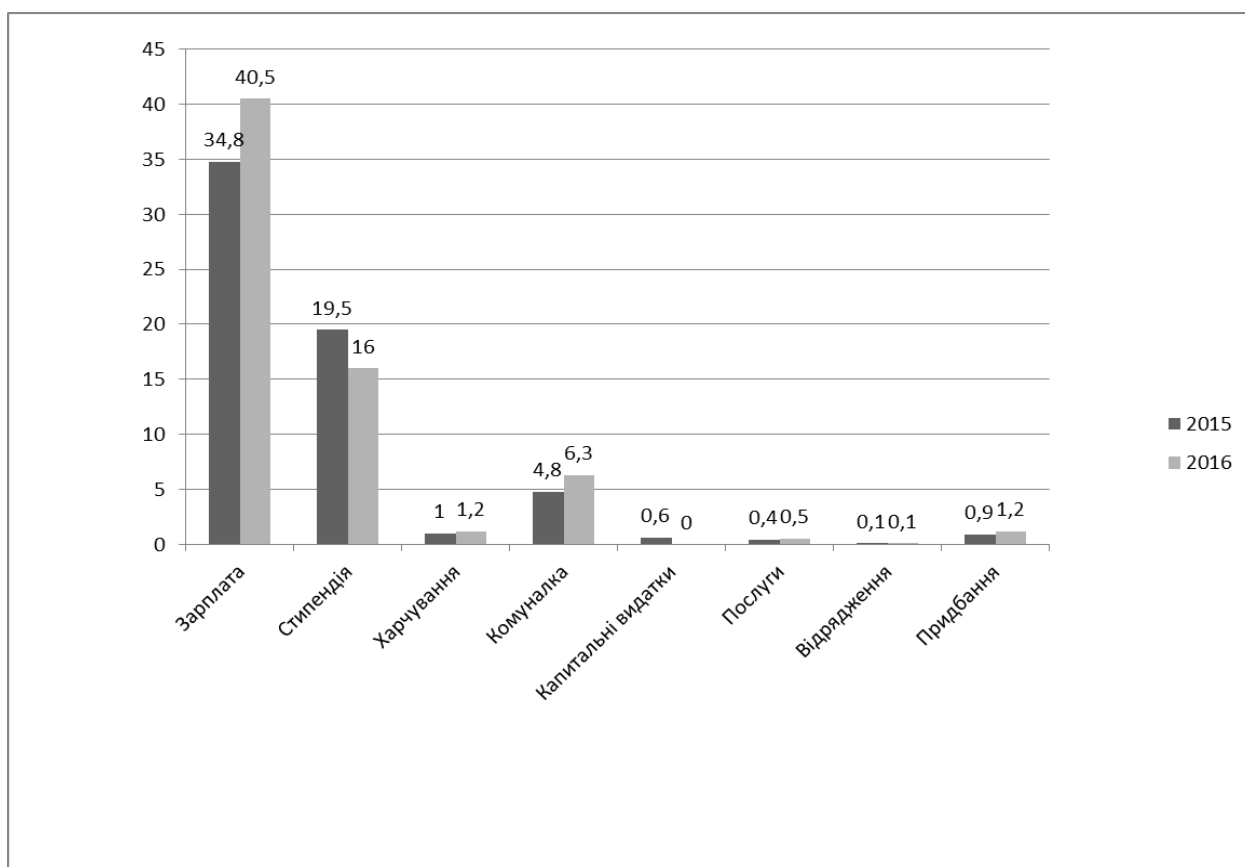

Рис.1. Порівняльний аналіз видатків 2015-2016рр., (млн. грн.)

Вартість основних засобів університету залишається на рівні 28,7 млн. грн.

Як і всі останні роки основні засоби університету потребують оновлення. На сам перед це стосується ремонту комунікації опалення та водопостачання. Коштів спеціального фонду вистачає тільки на проведення термінових ремонтів.

Другою проблемою є подальше подорожчання комунальних носіїв в

2016 році, що також потребує додаткового фінансування.

Перелік виконаних ремонтних робіт ЕТВ за 2016 р.

1. Капітальний ремонт – ауд. 430, 434, гуртожиток №3 – блоки 102, 104, 106, 107, 109, Зал хореографії, кровлі майстерні, учбового корпусу №4, спортивного комплексу (ігрова зала) (670 м/кв.);

2. Поточний ремонт фасадів, туалетів, кухні, вхідних дверей - фіз.мат., філ.фак, центральний корпус, 2 гуртожиток, ННІ культури і мистецтв, ауд. 319, 424, 313, архів бібліотеки, кахелю підлоги, костюмерної.

3. Благоустрій території – улаштування міст для куріння, установка шлагбаумів, бордюр.

4. Косметичний ремонт – хол ЦК, інститут історії ауд. 431а.

1. Встановлення світильників, розеток, вимикачів, водонагрівачів, електричних плит в кімнатах блоків №№ 401-403 гурт. №4.

2. Заміна електропроводки в аудиторії №430 корпусу «філфак».

3. Проведення планових та поточних робіт в будівлях та корпусах університету.

Перелік робіт, виконаних сантехнічним відділом в 2016 році

1. Ремонт засувки та зворотного клапана насосної басейну спорткомплексу;

2. Обладнання 11 санвузлів в центральному корпусі, корпусі філфак, гуртожитках №№3, 4 та в 4-му учбовому корпусі;

3. Заміна 15 м каналізації в спорткомплексі та в 4-му учбовому корпусі;

4. Заміна 150 м водогону в 4-му учбовому корпусі, в кабінеті хімії центрального корпусу;

5. Ремонт системи обігріву в кабінеті географії центрального корпусу, в бібліотеці, в гаражі.

Власними силами та коштами відремонтовані аудиторії в ННІПШ, ННІФК, ФМФ, ПГФ тощо.

Візит Міністра освіти і науки Лілії Гриневич 19.05.2016 року

Академія Яна Длугоша (м. Ченстохов, Польща), підписання угоди про співпрацю

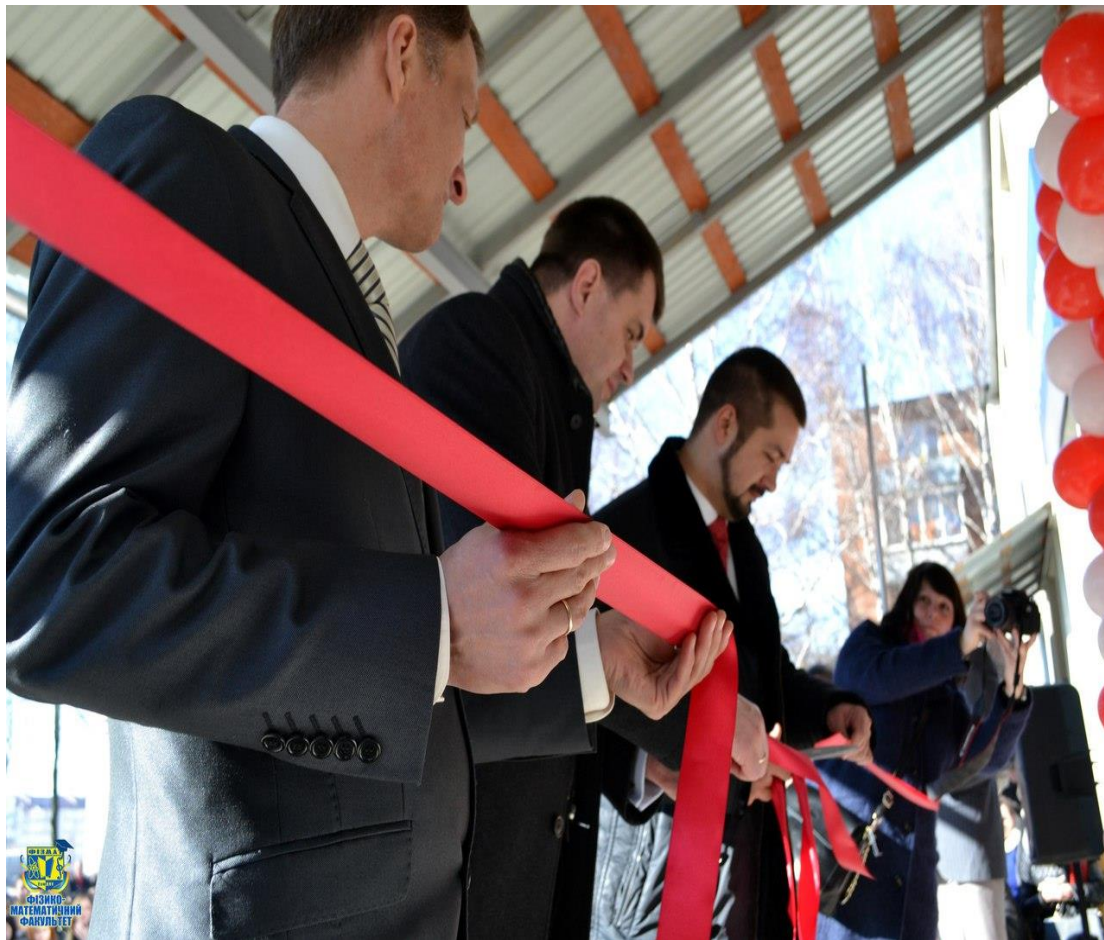
Північний національний університет (м. Інчуань, Китай), підписання ректорами двосторонньої угоди про співпрацю

Комісія державної інспекції навчальних закладів України на плановій перевірці в СумДПУ імені А.С. Макаренка 1-9.11.16

**Участь ректора в різних офіційних заходах
провідних університетів м. Києва,
Дніпропетровська, Чернігова**

Відкриття університетської їдальні

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

ГОЛОВНА | КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ | ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ | ВІРТУАЛЬНА БІБЛІОГРАФІЧНА ДОВІДКА | ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА СУМДПУ | ВИХІД

Про бібліотеку
Положення про Бібліотеку
Історія
Основні показники діяльності
Структура
Фотогалерея

Обласне методичне об'єднання
Про об'єднання
Конкурс "Бібліотекар року"

Науковцям
Визначення індексів УДК/ББК
Наукометричні показники
Наукометричні бази даних
Бібліометрика української науки
Український індекс наукового цитування
Перелік наукових фахових видань України
Бібліографічний опис

[Додати матеріали](#)

До уваги користувачів!
В Науковій бібліотеці СумДПУ імені А. С. Макаренка діє
Консультативний пункт з питань використання електронних ресурсів
Консультант: Борисенко Олександра Іванівна
Контакти: Зал інформаційних технологій (к. 273), тел. 68-59-48
← Детальніше... | ← 41 перегляд

ВІТАЄМО!
Щиро вітаємо зі святом!
Бажаємо всім студентам: колишнім, нинішнім і майбутнім – успіхів, нових відкриттів та здійснення творчих задумів.
Нехай стрімкі висоти Науки завжди підкоряються вам!
← Детальніше... | ← 12 переглядів

Едісон бібліотечної справи
10 грудня 2016 року виповнюється 165 років від дня народження Мелвіла Дьюї.
Melville Dewey, американський педагог, бібліотечний діяч, засновник системи прогресивної освіти.

...Дивною і ненатуральною здається людина, яка існує без книги.
(Т.Г.Шевченко)

eSSPU Institutional Repository
 Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
 eSSPU IR

Центр учбової літератури
CUL Online

Сайт наукової бібліотеки університету

eSSPU Institutional Repository

**Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko**
eSSPU IR

Запрошуємо до репозитарію відкритого доступу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (eSSPU IR)!

eSSPU IR - Electronic Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko Institutional Repository

eSSPU IR – електронний архів наукових та освітніх матеріалів СумДПУ імені А. С. Макаренка, що забезпечує накопичення, систематизацію, зберігання інтелектуальних продуктів наукового, освітнього та методичного призначення, створених університетськими спільнотами Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, та забезпечує довготривалий, постійний і надійний безкоштовний відкритий доступ до них засобами Інтернет-сервісів, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

[Положення про eSSPU IR](#)
[Авторський договір приєднання](#)
[Інструкція реєстрації користувача eSSPU IR](#)
[Зразки бібліографічного оформлення видань](#)

Для створення, накопичення й редагування власних колекцій звертайтеся до адміністратора архіву

[НБ СумДПУ](#)
[Електронний каталог](#)
[Інституційні репозитарії України \(Ranking web of repositories\)](#)

Фонди	Перегляд		
Виберіть фонд для перегляду його зібрань	Автор	Тема	за датою випуску
Alma mater 0	Kornus, Anatolii Oleksandrovych 9	geography 7	2010 - 2016 115
Дисертації та автореферати 3	Корнус, Анатолій Олександрович 9	science 7	2005 - 2009 1
		географія 7	

Новий електронний ресурс – репозитарій СумДПУ імені А. С. Макаренка

Тематичні виставки і спільні заходи наукової бібліотеки

Випускники курсів образотворчого мистецтва

Слухачі курсів іспанської та російської мов

Курси класичного та лікувального масажу

Проводи на літні Олімпійські ігри в Ріо студентів та випускників педагогічного університету у Сумській обласній адміністрації

Спортивно-масова робота студентів та викладачів педагогічного університету

День працівника фізичної культури і спорту керівництво педуніверситету та студенти зустріли загальною фітнес-розминкою